

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/39/2021
Identifikačné číslo spisu:	4113241520
Dátum vydania rozhodnutia:	07.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4113241520.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčkovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Ing. Juraj Chrien CENTURION 3D, s miestom podnikania Kmeťova 12, Nitra, IČO: 43 627 595, zastúpeného JUDr. Juraj Bilický, advokát so sídlom Farská 8, Nitra, IČO: 42 210 305, proti žalovanému Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpenému AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom P.O. Hviezdoslava 10625/23B, Martin, IČO: 36 865 036, o zaplatenie 56 251,84 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 23Cb/173/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/121/2019-497 zo dňa 01.12.2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu z a m i e t a .

II. Žalovaný m á n á r o k proti žalobcovi na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 23Cb/173/2013-98 zo dňa 20.10.2014 (prvým v poradí) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti zmluvy o finančnom leasingu č. 9120071, uzatvorenej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného Leasing Slovenskej sporiteľne, a. s., IČO: 35 865 491 [dobrovoľný výmaz z obchodného registra dňom 06.11.2015 z dôvodu zlúčenia so žalovaným (ďalej len „žalovaný“) dňa 18.06.2007 (ďalej tiež „zmluva o finančnom leasingu“ alebo „zmluva“) a zaplatenia sumy 71 779,33 eur z titulu náhrady škody.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o finančnom leasingu, čo predstavuje zákonný predpoklad pre vyhovie takej žalobe. Naliehavý právny záujem je daný, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu alebo by jeho právne postavenie bolo neisté.

Ak právna otázka (platnosť zmluvy), o ktorej má byť rozhodnuté na základe určovacej žaloby, má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k inej právnej otázke, nie je daný naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti zmluvy, ak možno priamo žalovať na určenie samostatného práva (R 17/1972). V súvislosti s tým súd prvej inštancie uviedol, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená (podľa jeho tvrdení) neplatne uzatvorenou zmluvou, súd ako predbežnú otázku skúmal platnosť zmluvy o finančnom leasingu. Z toho vyplýva, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určovacej žalobe (tu predstavovanej samostatným určovacím petitom). V súvislosti s dôvodmi neplatnosti zmluvy uplatnenými žalobcom súd prvej inštancie uviedol, že v konaní bolo preukázané, že za žalovaného boli na základe plnomocenstva oprávnené uzatvárať zmluvy vždy dve fyzické osoby spoločne, pričom v tomto prípade bola zmluva o finančnom leasingu podpísaná iba jednou zamestnankyňou žalovaného. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na § 33 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej tiež „OZ“), v zmysle ktorého považoval zmluvu za konkludentným spôsobom dodatočne schválenú žalovaným, a teda za uzatvorenú platne. Ohľadom žalobcom uplatneného peňažného nároku na náhradu škody súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný neporušil žiadnu povinnosť vyplývajúcu zo záväzkového vzťahu strán, a preto nebola splnená zákonná podmienka na priznanie nároku žalobcu na náhradu škody voči žalovanému [§ 373 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ObZ“)]. Preto súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu.

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 15Cob/134/2015-159 zo dňa 18.10.2016 v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určenie neplatnosti zmluvy potvrdil a vo zvyšnej časti, o zaplatenie sumy 71 779,33 eur s príslušenstvom, rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd považoval prvoinštančný rozsudok v zrušenej časti za nedostatočne odôvodnený, nakoľko sa súd prvej inštancie dostatočne nevysporiadal s prípadnou existenciou iného právneho titulu na plnenie, než je náhrada škody. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že ak sa žalobca v konaní domáha peňažného plnenia, pričom tento nárok odôvodní s poukazom na právnu kvalifikáciu, nie je takto označená právna kvalifikácia pre súd záväzná.

4. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 23Cb/173/2013-413 zo dňa 02.05.2019 (druhým v poradí), konanie v časti o zaplatenie sumy 15 527,49 eur zastavil a žalobu vo zvyšku zamietol. Rozhodnutie vo výroku o čiastočnom zastavení konania vyplynulo zo žalobcovho dispozitívneho úkonu čiastočného späťvzťatia žaloby, s ktorým žalovaný súhlasil. K zvyšnému nároku žalobcu na náhradu škody súd prvej inštancie s poukazom na úpravu v § 373 ObZ konštatoval, že na vznik daného nároku nebola splnená zákonná podmienka porušenia povinnosti vyplývajúcej zo záväzkového vzťahu, nakoľko žalobca nepreukázal, ktorú zmluvnú povinnosť žalovaný porušil a že v dôsledku tohto porušenia malo dôjsť k spôsobeniu škody žalobcovi. Súd prvej inštancie v intenciách kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu posudzoval žalobcom uplatňovaný nárok aj v zmysle právnej úpravy bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti konštatoval, že k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného a na úkor žalobcu nedošlo, aj preto, že od uzatvorenia zmluvy až do jej predčasného ukončenia mal žalobca predmet leasingu k dispozícii a mohol ho užívať, uhradené splátky predstavovali nájomné počas doby užívania predmetu leasingu.

5. Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozsudkom č. k. 15Cob/121/2019-497 zo dňa 01.12.2020 (druhým v poradí) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom (žalobu zamietajúcom) výroku (II.) ako aj vo výroku (III.) o náhrade trov konania a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Konštatoval, že odvolacie námietky žalobcu boli totožné s tými, ktoré uplatňoval už v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom nemohli prívodiť zmenu napadnutého rozsudku. S poukazom na ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správne rozhodnutie a uviedol, že si osvojil jeho dôvody. Skutkové zistenia,

na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, sú podľa názoru odvolacieho súdu vecne správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Prvoinštančný súd dospel rovnako k správne právnemu záveru, že žalobca nepreukázal dôvodnosť uplatneného nároku titulom náhrady škody a ani titulom bezdôvodného obohatenia. V danom prípade žalobca nepreukázal, ktorú právnú povinnosť právny predchodca žalovaného ako leasingový prenájomateľ porušil a že porušenie tejto povinnosti malo za následok spôsobenie škody žalobcovi. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani ohľadom výšky škody, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku porušenia povinnosti právneho predchodcu žalovaného.

Dôkazné bremeno preukázania splnenia týchto podmienok (náhrady škody) znáša poškodený (žalobca). Rovnako žalobca podľa odvolacieho súdu neunesol dôkazné bremeno z hľadiska preukázania dôvodu na vydanie bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného a ani výšky takého obohatenia.

6. K námietke žalobcu o protiprávnom konaní žalovaného, ktoré malo spočívať v tom, že po odobratí predmetu leasingu nebolo vykonané jeho ocenenie a následne došlo k predaju predmetu leasingu jeho dodávateľovi za cenu, ktorú žalobca považoval za nízku, odvolací súd uviedol, že pre žalovaného žiadna takáto povinnosť (ocenenia) z obsahu zmluvy o finančnom leasingu nevyplývala. V danom prípade predčasným ukončením zmluvy v dôsledku neuhrádzania leasingových splátok žalobcom, zanikol žalobcovi právny titul na držbu a užívanie predmetu leasingu. Odvolací súd tak v postupe žalovaného po ukončení zmluvy o finančnom leasingu nevzhliadol žiadne protiprávne konanie a žalobcom namietané konanie žalovaného nebolo možné posúdiť ani ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd v tejto súvislosti dodal, že žalobca nevyužil svoje právo reklamovať zistené vady predmetu leasingu, nezaobstaral znalecký posudok a nevyužil ani právo uplatňovať prípadné nároky z vád tovaru. Za danej situácie preto poukazovanie žalobcu na porušenie prevenčnej povinnosti žalovaného v zmysle § 415 OZ bolo neadekvátne.

7. K žalobcom uplatnenej peňažnej sume, zaplatenie ktorej požadoval od žalovaného, odvolací súd uviedol, že žalobca, ktorého v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno na preukázanie splnenia podmienok z hľadiska nároku na náhradu škody, nepreukázal porušenie povinnosti žalovaného, výšku škody a ani príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody. S tvrdením žalobcu, že výška škody zodpovedá celej sume ním uhradených splátok, nemožno súhlasiť, pretože žalobca za obdobie užívania predmetu leasingu bol povinný platiť odplatu, a preto tvrdenie žalobcu, že si z dôvodu nemožnosti preukázať reálnu cenu tlačiarne zo strany žalovaného, uplatňuje celú sumu uhradených leasingových splátok, nemá žiadny právny základ. Z hľadiska nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, odvolací súd rovnako konštatoval, že v tomto smere žalobca

(v ods. 13 sa chybne uvádza „žalovaný“; pozn. dovolacieho súdu) neunesol dôkazné bremeno preukázania dôvodu na vydanie bezdôvodného obohatenia a ani výšky bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd navyše dodal, že v prípade, ak by žalovaný bol povinný vydať bezdôvodné obohatenie vo výške zaplatených súm leasingových splátok, žalobca by užíval predmet leasingu bezplatne, čo by naopak zakladalo bezdôvodné obohatenie na strane žalobcu.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej tiež „dovolateľ“) včas dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval kumulatívne z ust. § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP, pričom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a súčasne aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Prípustnosť dovolania vyvodzovaného z ust. § 420 písm. f) CSP dovolateľ odôvodnil tým, že odvolací súd sa náležite nezaoberal pre vec významnými argumentmi obsiahnutými v odvolaní žalobcu, v dôsledku čoho odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil, a preto došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd podľa dovolateľa vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, taktiež opomenul prihliadať na rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí len zhrnul závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil, avšak

skutkové závery súdu prvej inštancie podľa dovolateľa nevyplývajú z vykonaného dokazovania. V tejto súvislosti dovolateľ uviedol, že v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a aj odvolacieho súdu existujú rozpory v tom, či si žalobca vady voči dodávateľovi predmetu leasingu uplatňoval, alebo nie. Dovolateľ konkretizoval, že v bode 2. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, je uvedené, že počas doby platenia splátok žalobca oznamoval dodávateľovi predmetu leasingu vady tovaru, ktoré dodávateľ priebežne odstraňoval. V tom istom bode odvolací súd uvádza, že žalobca nepreukázal, či si v zmysle bodu 4.1.6. všeobecných podmienok finančného leasingu u dodávateľa predmetu leasingu uplatňoval niektorý zo zákonných nárokov z vadného plnenia, a preto nemohol žalovaný od kúpnej zmluvy odstúpiť. S takto zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil v plnom rozsahu napriek zrejším nezrovnalostiam. Podľa dovolateľa napriek oznámeniu väd predmetu leasingu dodávateľovi, nedošlo k ich odstráneniu. V dôsledku toho došlo k oznámeniu predmetných väd aj žalovanému, s výzvou na odstúpenie od kúpnej zmluvy uzatvorenej s dodávateľom z dôvodu, že nedošlo k odstráneniu väd. Dovolateľ záverom označil dôkazy, ktoré predložil na podporu svojich tvrdení.

10. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces podľa názoru dovolateľa spočíva v uvedenom rozpore záverov zistených z vykonaného dokazovania a tiež v absencii hlbšej argumentácie v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu o dovolateľom namietanej skutočnosti, že konanie žalovaného po skončení leasingovej zmluvy je v rozpore s dobrými mravmi a so zásadou poctivého obchodného styku. Dovolateľ uviedol, že predmet leasingu mu bol odobratý za účelom testovania, pričom túto skutočnosť preukázal predložením čestného prehlásenia zo dňa 15.12.2010. Žalovaný však napriek tomu predmet leasingu predal, čím žalobcu uviedol do omylu. Uvedené konanie žalovaného považuje dovolateľ za konanie v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, pričom odvolací súd sa s touto problematikou v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysporiadal.

11. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ videl v tom, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil, že v konaní nebolo preukázané riadne a bezodkladné uplatňovanie väd zo strany žalobcu. Taktiež v tejto súvislosti dovolateľ uviedol, že nakoľko žalovaný odmietol odstúpiť od kúpnej zmluvy uzavretej s dodávateľom, porušil prevenčnú povinnosť zakotvenú v § 415 OZ.

12. Vzhľadom k vyššie uvedenému, dovolateľ naformuloval jednotlivé právne otázky, od vyriešenia ktorých, podľa jeho názoru, záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (ďalej tiež „otázka 1/ až 6/“), nasledovne:

1/ „Je možné konanie žalovaného, vzhľadom na skutočnosť, že po odobratí predmetu leasingu z dispozičnej sféry žalobcu, žalovaný odpredal predmet leasingu dodávateľovi za jeho symbolickú cenu bez zistenia hodnoty predmetu leasingu a upovedomenia žalobcu s prihliadnutím na skutkové okolnosti daného prípadu (uviedenie žalobcu do omylu), posúdiť ako úmyselné konanie v rozpore s dobrými mravmi?“,

2/ „V prípade ak by bol záver na právnu otázku č. 1. taký, že konanie žalovaného nedosiahlo intenzitu úmyselného konania proti dobrým mravom, ktoré by zakladalo neplatnosť právneho úkonu odstúpenia od leasingovej zmluvy a následného uzavretia kúpnej zmluvy za účelom ďalšieho odpredaja predmetu leasingu, môže súd poskytnúť výkonu práva, na základe ktorého bolo realizované odobratie predmetu leasingu, právnu ochranu a je takýto výkon práva v súlade so zásadami poctivého obchodného styku?“,

3/ „Došlo v rámci právneho vzťahu založeného zmluvou o finančnom leasingu medzi zmluvnými stranami k platnému odstúpeniu od zmluvy zo strany žalovaného a možno vzhľadom na následné konanie zmluvných strán pokladať účinky odstúpenia za platné?“

4/ „Ak je odpoveď na právnu otázku č. 3 kladná, je možné pokladať konanie zmluvných strán (dohoda o testovaní predmetu leasingu) po platnom odstúpení od leasingovej zmluvy zo strany žalovaného za konanie smerujúce k uzavretiu inomínatnej zmluvy v zmysle ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka medzi zmluvnými stranami pôvodnej zmluvy o finančnom leasingu?“,

5/ „Bez ohľadu na to, aké je správne zodpovedanie predchádzajúcich nastolených právnych otázok, v

pripade ak dôjde k predčasnému ukončeniu leasingovej zmluvy, majú sa uplatniť ustanovenia o bezdôvodnom obohatení na právny vzťah založený leasingovou zmluvou, ktorá bola ukončená a má dôjsť k vysporiadeniu vzájomných nárokov medzi zmluvnými stranami v zmysle zásad a ustanovení upravujúcich bezdôvodné obohatenie podľa ust. § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka, a akým spôsobom?“,

6/ „Aké právne normy je nutné aplikovať pri posúdení právnej podstaty finančného leasingu v rámci právneho vzťahu medzi zmluvnými stranami založenými zmluvou o finančnom leasingu?“.

13. Prípustnosť dovolania vyvodzovaného z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ odôvodnil sformulovaním otázok 1/ až 4/. K otázkam 1/ a 2/ uviedol, že žalovaný si musel byť vedomý hodnoty predmetu leasingu, ktorá bola mnohonásobne vyššia než 2 800,- eur, napriek tomu predmet leasingu za túto cenu predal, v dôsledku čoho je možné úmysel žalovaného poškodiť žalobcu predpokladať. Dovolateľ dodal, že žalovaný žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal hodnotu predmetu leasingu a napriek tomu, že sľúbil žalobcovi jeho testovanie, došlo k odpredaju predmetu leasingu, čím uviedol žalobcu do omylu. Odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu názoru pri aplikácii § 3 ods. 1 OZ, keďže nevzal do úvahy všetky okolnosti daného prípadu a nevysporiadal sa s otázkou posúdenia úmyslu žalovaného pri predaji predmetu leasingu dodávateľovi. Taktiež odvolací súd neaplikoval § 424 OZ.

14. K otázkam 3/ a 4 dovolateľ argumentoval, že podľa jeho názoru leasingová zmluva medzi žalobcom a žalovaným trvala aj v čase odobratia predmetu leasingu.

Poukázal na skutočnosť, že žalovaný síce listom zo dňa 22.10.2010 oznámil žalobcovi ukončenie zmluvy, žalobca sa však so žalovaným dňa 15.12.2010 dohodli, že budú zisťovať príčiny väd predmetu leasingu. Podpísaný protokol o prevzatí predmetu leasingu zo dňa 15.12.2010 má tak preukazovať, že sa strany dohodli na pokračovaní, resp. modifikácii ich zmluvného vzťahu.

15. Prípustnosť dovolania vyvodzovaného z ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ odôvodnil sformulovaním otázok 5/ a 6/. Podľa jeho názoru odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu názoru vo vzťahu k naplneniu zákonných predpokladov bezdôvodného obohatenia, v dôsledku odklonenia sa od ustálenej rozhodovacej praxe pri posúdení otázky podstaty finančného leasingu. Taktiež je otáznе, vzhľadom na absenciu právnej úpravy týkajúcej

sa inštitútu finančného leasingu, aké ustanovenia možno na predmetný vzťah aplikovať. Dovolateľ poukázal na (bližšie nešpecifikované) teoretické vymedzenie pojmu finančného leasingu, v zmysle ktorého podstatou finančného leasingu je dočasné užívanie predmetu leasingu s cieľom nadobudnúť ho do vlastníctva po splnení podmienok leasingu.

V súvislosti s tým dovolateľ uviedol, že v danom prípade spočíva podstata bezdôvodného obohatenia v tom, že si strany majú vrátiť plnenie, ktoré si vzájomne poskytli na základe právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol. Odvolací súd teda dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že v danom prípade nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, nakoľko nezohľadnil osobitosti a ekonomický účel finančného leasingu a ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal na bližšie neoznačený rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, na rozsudok Krajského súdu v Prešove

sp. zn. 2Cob/80/2015 zo dňa 29.09.2016, na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/47/2017 zo dňa 23.03.2018, v odôvodnení ktorého zvýraznil, že:

„K prevodu vlastníckeho práva nedochádza pri finančnom leasingu výlučne jednostranným výkonom oprávnenia nájomcu, ako je to pri zmluve o kúpe prenajatej veci. Leasingovú zmluvu, ktorá je trojstranným vzťahom, ktorý v sebe zahŕňa aj financujúcu stranu, je možné dojednať len ako nepomenovanú zmluvu“. Ďalej k otázke bezdôvodného obohatenia poukázal

na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 11.10.2007, sp. zn. 28 Cdo 3113/2007 a rozsudok zo 14.12.2005, sp. zn. 29 Odo 211/2005.

16. Podľa dovolateľa odvolací súd vec nesprávne právne posúdil tým, že ust. § 451

ods. 1 OZ v spojení s § 457 OZ nesprávne interpretoval a tým, „že na posúdenie otázky nároku z titulu bezdôvodného obohatenia neaplikoval ust. § 269 ods. 2 OBZ na predmetný záväzkový vzťah, na základe

ktorého bol právny vzťah medzi stranami založený“. Vyjadril názor, že okamihom odpadnutia právneho dôvodu plnenia (podľa leasingovej zmluvy) sa poskytnuté plnenie stáva bezdôvodným obohatením a ak by teda žalovaný zodpovedne pristúpil k ohodnoteniu predmetu leasingu po jeho odobratí žalobcovi a následne k jeho predaju za reálnu cenu, pri vyúčtovaní by bol povinný cenu tlačiarne žalobcovi vyplatiť, keďže žalobca ju v podobe splátok v sume 56 251,84 eur „už takmer celú“ uhradil.

17. K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný. Uviedol, že pôvodne sa žalobca domáhal len určenia neplatnosti zmluvy o finančnom leasingu, následne rozšíril žalobný petit o nárok na náhradu škody, pričom súd túto zmenu žaloby pripustil na pojednávaní dňa 20.10.2014. Žalobca od tohto momentu opakovane uvádza nové tvrdenia, ktoré neboli do konania vnesené procesne predpokladaným spôsobom, čiže nemôžu tvoriť predmet konania. Ďalej žalovaný tvrdí, že dovolateľ sa síce odvoláva na prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ale odôvodňuje ju len skutkovými tvrdeniami, pričom v konaní mu nebolo znemožnené uskutočňovanie jeho práv, resp. nebolo porušené právo na spravodlivý súdny proces. Žalobca namietala nesprávne a neúplné skutkové zistenia, avšak to podľa názoru žalovaného nenapĺňa prípustný dovolací dôvod. Žalovaný vzhľadom na ust. § 440 ods. 2 ObZ poukázal na to, že uspokojenie, ktoré možno dosiahnuť uplatnením niektorého z nárokov z väd tovaru podľa § 436 a 437 ObZ, nemožno dosiahnuť uplatnením nároku z iného právneho dôvodu. Zdôraznil, že práve žalobca neposkytol potrebnú súčinnosť pri testovaní predmetu leasingu znalcom Ing. R. Naništom, ktorý mailom dňa 16.09.2010 oznámil dodávateľovi, že žalobca neobjednal náplne potrebné k testovaniu, a teda nie je dôvod jeho účasti na testovaní daného zariadenia. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP žalovaný uviedol, že opäť sa jedná o snahu dovolateľa, aby dovolací súd posudzoval predmetnú vec zo skutkového, a nie právneho hľadiska. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody, príp. na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalovaný uviedol, že dovolateľ neunesol dôkazné bremeno na preukázanie týchto nárokov. Rovnako nebola preukázaná existencia väd na predmete leasingu, ani uplatnenie nárokov z väd bez zbytočného odkladu. K odobratiu predmetu leasingu z dispozičnej sféry dovolateľa žalovaný poukázal na znenie bodu 5.1.9. Všeobecných podmienok finančného leasingu (ďalej tiež „všeobecné podmienky“), ktorý upravoval povinnosť vrátiť predmet leasingu (leasingovým nájomcom) pri predčasnom ukončení zmluvy. Žalovaný navrhol dovolanie podané žalobcom odmietnuť, prípadne zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalobca v replike zopakoval dôvody svojho dovolania.

18. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 CSP) riadne zastúpená strana sporu (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo vydané rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP), dospel k záveru, že dovolaniu žalobcu vyhovieť nemožno, keďže v časti nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a vo zvyšnej časti, v ktorej je dovolanie prípustné [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP], nie je dôvodné.

K právnej úprave prípustnosti dovolania.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že konanie vo veci samej začalo dôjdením žaloby zo dňa 13.12.2013 súdu, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v neskoršom znení, účinnom do 30.06.2016). Pre dovolacie konanie bolo určujúce, že dovolanie žalobcu z 20.04.2021 bolo podané za účinnosti nového civilného procesného kódexu [zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“)], podľa ust. § 470 ods. 1 ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

20. Aj za účinnosti CSP je potrebné dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný procesnými

stranami ani samotným dovolacím súdom ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (obdobne sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/10/2012, 7Cdo/92/2012 a 1Cdo/145/2018).

21. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Posúdenie, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

22. Vo vzťahu ku všetkým mimoriadnym prostriedkom platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti.

Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

23. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/2003).

24. Uvedenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, len ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

25. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

26. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

27. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať sa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 v spojení s § 431 ods. 1 CSP a/alebo § 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať sa vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 59/2017 z 8. júna 2017).

28. Dovolací súd len pripomína, že pri preskúmaní veci v rozsahu dovolacích dôvodov je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho ustálil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri

processe jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne. Právna úprava pripúšťa dva dovolacie dôvody, prvý spočíva v zmatečnosti napadnutého rozhodnutia (§ 431 CSP), druhý v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom (§ 432 CSP).

29. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Zo zákonných ustanovení, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody, a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

30. Dovolateľ podal dovolanie podľa ust. § 420 písm. f) CSP a tiež podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

31. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

32. Podľa § 431 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

33. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných ústavou.

34. Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Z práva na spravodlivý súdny proces

ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

35. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne

námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

36. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

37. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

38. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP, musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

39. Dovolací súd z vyššie uvedených hľadísk preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

40. Dovolateľ vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP vidí v tom, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku náležite a riadne nezaoberal pre vec významnými argumentmi ním prednesenými v odvolaní. Vytýka odvolaciemu súdu, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, a to napriek tomu, že tento dospel podľa dovolateľa na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v nadväznosti na to k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Za také považoval zistenia a závery súdu prvej inštancie, že žalobca právneho predchodcu žalovaného písomne nepožiadaval o odstúpenie od kúpnej zmluvy, že žalobca neodstúpil od zmluvy o finančnom leasingu a nedal vypracovať znalecký posudok na posúdenie väd tovaru a ďalej, že žalovaný mohol od (kúpnej) zmluvy odstúpiť len zo zákonných alebo zmluvných dôvodov a v prípade, že dodaný predmet leasingu mal vady, žalobca ich mal preukázať predávajúcemu a uplatniť si nároky z vadného plnenia a v prípade ich neodstránenia mal vyzvať žalovaného na odstúpenie od zmluvy (s dodávateľom). V tomto ohľade žalobca nesúhlasil so záverom súdov, že nepostupoval zákonným spôsobom, nepreukázal splnenie zákonných predpokladov na odstúpenie od kúpnej zmluvy, a preto nemôže byť na ťarchu žalovanému pripisované porušenie zmluvy ani neodstúpenie od zmluvy. Taktiež to, že žalobca nepreukázal, ktorú zmluvnú povinnosť žalovaný porušil s následkom jeho zodpovednosti za náhradu škody voči žalobcovi. Dovolateľ vytkol odvolaciemu súdu, že vychádzal z týchto nesprávnych skutkových okolností, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, na základe čoho dospel k chybnému právnemu záveru vo vzťahu k posúdeniu zákonnosti postupu žalobcu a vo vzťahu k včasnosti oznámenia väd ako aj k uplatneniu nároku z väd predmetu leasingu.

41. Preskúmaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, a v rozsahu potrebnom pre dovolací prieskum (§ 440 CSP) i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, dovolací súd uvádza, že nezistil vady zmätočnosti vytýkané dovolateľom v zmysle § 420 písm. f) CSP.

Ako už bolo povedané vyššie, muselo by ísť o nesprávny procesný postup súdu, tento nesprávny procesný postup by znemožnil dovolaťovi ako žalujúcej strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň intenzita tohto zásahu by dosahovala takú mieru, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V prvom rade je potrebné uviesť, že dovolaťel' v tejto časti dovolania okrem výhrad k rozporným konštatovaniam v časti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstate napáda výsledky dokazovania a jeho hodnotenia, vykonaného

pred súdom prvej inštancie, pričom vyjadruje nesúhlas a polemizuje so skutkovými zisteniami a závermi, ku ktorým tento súd dospel a ktoré z hľadiska potvrdzujúceho rozhodnutia (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) prevzal do napadnutého rozhodnutia odvolací súd, stotožniac sa s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolaťel' sa tiež domáha prehodnotenia určitých listinných dôkazov, majúcich preukazovať a podporovať jeho tvrdenia o dodržaní zmluvných podmienok (všeobecné podmienky leasingovej zmluvy) a zákonných predpokladov (§ 436 a nasl. ObZ)

pre riadne uplatňovanie nárokov z väd tovaru (predmetu leasingu) voči dodávateľovi. A napokon vyjadruje nesúhlas s právnym posúdením veci vyjadreným v odôvodnení rozsudkov oboch súdov nižších inštancií.

42. Dovolaací súd k uvedenému zdôrazňuje, že v civilnom sporovom konaní súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie sporových strán (§ 185 ods. 1 CSP, resp. § 120 ods. 1 OSP s účinnosťou do 30. júna 2016). Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložila strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona (§ 191 CSP). Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku.

43. Vádu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP však nezakladá už to, ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, pretože to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov alebo i viaceré takéto dôkazy vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však sama osebe prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. O prípad nepreskúmateľnosti (arbitrárnosti) rozhodnutia, založenej na takomto pochybení, by pritom mohlo ísť len vtedy, ak by dôkazy boli hodnotené v rozpore so zásadami elementárnej logiky, prípadne ak by závery boli vyvodzované z dôkazu, ktorý vôbec vykonaný nebol; o žiaden taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo.

44. Už z rozsudku súdu prvej inštancie bolo dostatočne zreteľné, že predmetom konania a dokazovania vo veci samej zostalo (prejudiciálne) určenie neplatnosti zmluvy o finančnom leasingu a peňažný nárok žalobcu na zaplatenie sumy 56 251,84 eur s príslušenstvom, súdom posudzovaný z hľadiska náhrady škody a navyše (v intenciách záväzného právneho názoru odvolacieho súdu v jeho predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí) aj z hľadiska bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie uviedol, detailne špecifikujúc, ktoré dôkazy v celom konaní vykonával (ods. 8 a 29 odôvodnenia), ktoré skutkové tvrdenia považoval za preukázané (ods. 41) a dostatočne odôvodnil aj to ako vec právne posúdil tak vo vzťahu k záveru o platnosti

(teda nie neplatnosti tvrdenej žalobcom) leasingovej zmluvy, ako aj vo vzťahu k záveru o nepreukázaní dôvodnosti primárne uplatneného nároku žalobcu na náhradu škody v sume 56 251,84 eur. Uplatnený nárok od začiatku sporu dovolaťel' vyvodzoval jednak z uzavretia neplatnej zmluvy o finančnom leasingu v dôsledku konania (vady podpisu) žalovaného,

čo sa nepotvrdilo, a jednak z toho, že žalovaný porušil svoju povinnosť, keď neodstúpil od kúpnej zmluvy s dodávateľom predmetu leasingu. Podstatným pre zamietnutie žaloby bolo zistenie a záver súdu prvej inštancie, že na strane žalovaného nebola preukázaná zmluvná ani zákonná povinnosť odstúpiť od kúpnej zmluvy s dodávateľom predmetu leasingu.

45. K námietke nepreskúmateľnosti časti odôvodnenia pre „nejednotnosť vymedzených skutkových záverov“, dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v rozhodnutí v rámci rekapitulácie skutkových zistení uviedol aj to, že „(p)očas doby platenia splátok žalobca oznamoval predávajúcemu, BIBUS SK, s.r.o., vady tovaru, predávajúci vady priebežne odstraňoval“ (ods. 41). Súčasne v rámci odôvodnenia právneho posúdenia veci (ods. 43) súd prvej inštancie z hľadiska výkladu dojednania v čl. 4.1.6 všeobecných podmienok konštatoval, že leasingový prenajímateľ mohol od kúpnej zmluvy odstúpiť až po tom, ako žalobca uplatnil u predávajúceho nároky z vadného plnenia v zmysle § 436 a § 437 ObZ, pričom „(ž)alobca nepreukázal, že si u predávajúceho, BIBUS SK, s.r.o. riadne uplatnil niektorý zo zákonných nárokov či už pri podstatnom alebo nepodstatnom porušení kúpnej zmluvy...“.

Uvedenú diskrepanciu žalobca (neskorší dovolateľ) namietal už v podanom odvolaní, pričom odvolací súd v napadnutom rozsudku podrobne opísal priebeh konania a podstatný obsah rozhodnutia súdu prvej inštancie (ods. 1 a 2), ako aj tieto žalobcove námietky (ods. 3), avšak zjavne ich (a contrario) nepovažoval za podstatné, keďže relevantným bol podľa neho záver o nepreukázaní dôvodnosti uplatneného nároku titulom náhrady škody a ani titulom bezdôvodného obohatenia, to, že žalobca nepreukázal, ktorú právnu povinnosť právny predchodca žalovaného ako leasingový prenajímateľ porušil a že toto porušenie malo

mať za následok spôsobenie škody žalobcovi, ktorý neunesol dôkazné bremeno

(spočívajúce na strane poškodeného) ani k výške uplatňovanej škody, ani k príčinnej súvislosti medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou. Rovnako žalobca podľa odvolacieho súdu neunesol dôkazné bremeno z hľadiska preukázania dôvodu na vydanie bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného a ani výšky bezdôvodného obohatenia. V tomto smere je možné čiastočne vytknúť odvolaciemu súdu azda len to, že mohol podrobnejšie vysvetliť k úprave nárokov z väd tovaru v zmysle § 436 a nasl. ObZ, na ktorú všeobecne odkazoval vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie, potrebu preukázania kumulatívneho splnenia podmienky včasnej a riadnej notifikácie väd a voľby práva kupujúceho (napr. na odstránenie väd), avšak v danom prípade to nemožno považovať za nedostatok odôvodnenia rozhodnutia spôsobujúci nepreskúmateľnosť rozhodnutia v pre vec zásadných skutkových a právnych otázkach a v intenzite spôsobujúcej porušenie práva na spravodlivý proces (dosahujúcej až justičný omyl). V danom prípade totiž dovolateľ primárne opieral svoj nárok na náhradu škody na nesprávnej premise o porušení zmluvnej, resp. právnej povinnosti leasingovej spoločnosti (leasingového prenajímateľa) odstúpiť od kúpnej zmluvy s dodávateľom predmetu leasingu. Takáto povinnosť medzi stranami však dohodnutá nebola a pre leasingového prenajímateľa (subjekt poskytujúci finančný leasing, t. j. poskytovateľa leasingu) zo žiadnej normy v rámci právneho poriadku SR rovnako nevyplyva, čo síce stručne, avšak dostatočne a zreteľne konštatoval vo svojom rozhodnutí už súd prvej inštancie.

46. Je vhodné len na okraj dodať a zvýrazniť, že odstúpenie od zmluvy

je v ObZ koncipované ako jeden zo zákonných spôsobov zániku nesplneného záväzku

(§ 344 a nasl. ObZ), pričom v prípade naplnenia zmluvných alebo zákonných podmienok

ide o možnosť oprávneného subjektu, teda právo a nie povinnosť, ako tvrdí dovolateľ. Zmluvné strany sa v rámci zmluvnej slobody môžu dohodnúť na tom, že jedna z nich alebo obidve sú oprávnené od zmluvy odstúpiť a zároveň dohodnúť si dôvody, kedy sú tak oprávnené urobiť. Táto dohoda nesmie odporovať kogentným ustanoveniam zákona. Od zmluvy je možné odstúpiť tiež vtedy, keď to umožňuje Obchodný zákonník alebo iný zákon (Vózár, Ďurica in: Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2006, s.672). Dôvodné odstúpenie od zmluvy je výkonom práva, ktoré vyplýva buď zo zákona alebo zo zmluvy (R 27/2002). Teda len to, že zmluvné strany obmedzili právo leasingového nájomcu na voľbu nárokov z väd tovaru (predmetu leasingu) okrem práva odstúpiť od kúpnej zmluvy s dodávateľom, neznamená založenie povinnosti leasingového prenajímateľa vyhovieť prípadnej požiadavke leasingového nájomcu na odstúpenie od zmluvy. V tejto súvislosti

je žiaduce zvýrazniť tiež to, čo vyplýva z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, že nebol preukázaný ani základný predpoklad takéhoto postupu, a to skutočnosť, že si žalobca u dodávateľa

predmetu leasingu riadne (t. j. spôsobom podľa zákonnej úpravy v § 436 a nasl. ObZ) uplatnil niektorý zo zákonných nárokov z tvrdených väd tovaru, či už pri podstatnom alebo nepodstatnom porušení kúpnej zmluvy. Bolo zmluvnou povinnosťou žalobcu najskôr si nároky z vadného plnenia uplatniť u dodávateľa predmetu leasingu a až následne mohol žalovaný k tomu zaujať postoj, avšak z ničoho nevyplývala jeho povinnosť odstúpiť od kúpnej zmluvy s dodávateľom, a už vôbec nemôže ísť o porušenie prevencie podľa § 415 OZ v kontexte väd tovaru, k čomu sa taktiež vyjadril odvolací súd v napadnutom rozsudku.

47. Ak teda žalobca dovolaním namieta, že k vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP došlo v dôsledku toho, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nemá zákonom stanovené náležitosti, je nepreskúmateľné, arbitrárne a náležité (podľa predstáv dovolateľa) nereaguje na jeho odvoláciu argumentáciu, a to v miere, ktorá má zakladať porušenie jeho práva na spravodlivý proces, tak s dovolateľom nemožno súhlasiť.

48. Podľa článku 2 Základných princípov CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (odsek 1); právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (odsek 2, časť vety pred bodkočiarkou) a ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu (odsek 3).

49. Podľa ust. § 387 ods. 2 a 3 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. (3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

50. Podľa § 393 ods. 2 a 3 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté. (3) Ak sa súd (odvolací - pozn. najvyššieho súdu) odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

51. V súvislosti s argumentáciou dovolateľa o nedostatočnom, a tým nepreskúmateľnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, a vzhľadom na jeho potvrdzujúci charakter aj rozhodnutia súdu prvej inštancie (keďže tvoria celok), dovolací súd ďalej poukazuje na to, že z judikatúry ústavného súdu vo vzťahu k všeobecnému súdnictvu vyplýva, že jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces je aj celkom nepochybné právo účastníka na riadne odôvodnenie, nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom. K naplneniu tohto dovolacieho dôvodu [§ 420 písm. f) CSP, pozn. dovolacieho súdu] preto nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou či svojvoľnosťou. Striktné oddeľovanie procesného postupu súdu a rozhodnutia, ktorý je jeho sumárom a výsledkom, nie je ústavne udržateľným konceptom, pretože celý faktický proces súdu

a naň nadväzujúci myšlienkový proces hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania

pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve

cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu

č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41). Ústavný súd pakovane vo svojej judikatúre pripomína, že všeobecné súdy pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia

uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre účastníka konania. Pretože jednotlivec sa obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. ÚS 419/2021).

52. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril ústavný súd ďalej tak, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

53. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vo väzbe na konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu však dospel dovolací súd k záveru, že o taký prípad zmätočnosti ako namieta dovolateľ v danej veci nejde. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 aj 2 CSP, teda i pre stotožnenie sa s jeho odôvodnením.

Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu. Odvolací súd spravidla v takomto svojom rozhodnutí preberá skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú sporovým stranám známe podania, známe napadnuté rozhodnutia (rozsudok alebo uznesenie) a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

54. Z uvedeného vyplýva a dovolací súd k tejto časti dovolania uzatvára, že skutkové a právne závery vyjadrené v odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nižších inštancií, ktoré vzhľadom na potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu v zmysle § 387 ods. 1 a 2 ObZ, je potrebné z hľadiska prieskumu dôvodov rozhodnutia považovať za organický celok, netrpia vadou nepreskúmateľnosti alebo takých nedostatkov dosahujúcich až ústavnoprávny rozmer, ktoré by v konečnom dôsledku negatívne zasiahli do práva strany na spravodlivý súdny proces. Určitá strohosť vyjadrenia skutkových, resp. právnych záverov rozhodnutia neznamená v danom prípade nedostatočne posúdenú vec, ani také odchýlenie sa od logických úvah a výkladu inak správne aplikovaných právnych noriem, že by to v miere vyžadovanej úpravou v ust. § 420 písm. f) CSP predstavovalo zmätočnosťnú vadu s následkom porušenia práva strany na spravodlivý proces.

55. Pokiaľ ďalej z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP vo väzbe na § 438 ods. 1 CSP) vyplýva, že žalobca vyvodzuje procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd (a pred ním tiež súd prvej inštancie) založil svoje rozhodnutie, tak dovolací súd uvádza, že už v režime skoršej úpravy občianskeho súdneho konania (účinnnej do 30. júna 2016 podľa Občianskeho súdneho poriadku) dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa právnym posúdením účastníkov (dnes strane sporu) neznemožňuje. Na tom zotrúva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj za účinnosti novej právnej úpravy (R 24/2017 a tiež 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

56. Pokiaľ teda pod vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ (bod II. dovolania) podradil aj námietky voči súdmi nižších inštancií vyvozeným skutkovým zisteniam a na ich základe prijatým právnym záverom, keď výslovne vytýka dovolaciemu súdu stotožnenie sa so skutkovým a právnym záverom prvoinstančného súdu, „napriek skutočnosti, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v nadväznosti na čo došlo podľa názoru žalobcu zo strany súdu k nesprávnemu právnemu posúdeniu vecí“, tak ako bolo už vyššie

povedané, uvedené námietky netvoria prípustné dovolacie dôvody z hľadiska úpravy v ust. § 420 písm. f) CSP. Ani prípadné nesprávne hodnotenie dôkazov (§ 191 CSP) nezakladá vadu konania v zmysle § 420

písm. f) CSP. Výdanie rozhodnutia v rozpore so zisteným skutkovým stavom a výsledkami dokazovania, záver súdu o neunesení dôkazného bremena, či postup súdu pri hodnotení výsledkov dokazovania sú námietky týkajúce sa postupu súdu v procese dokazovania.

Spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov súdom odchyľne od tvrdení a názoru sporovej strany predstavuje skutkovú rovinu posudzovania sporu. V tomto ohľade dovolací súd poukazuje

na § 442 CSP, podľa ktorého je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom (prípadne uzavretý

už pred súdom prvej inštancie) nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, ale neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, akým majú byť posúdené. Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je v zásade v právomoci orgánu, ktorý rozhoduje o merite veci. Z uvedeného vyplýva, že právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe zahŕňa právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné (I. ÚS 52/03). Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. To však

nie je prípad tu posudzovanej veci. Naopak z priebehu prvoinštančného konania ako vyplýva z obsahu spisu je zjavné, že súd akceptoval návrhy strán a vykonal rozsiahle dokazovanie

tak k tvrdeniam žalobcu ako aj k obrane žalovaného (okrem konkretizovaných listín tiež výsluchom viacerých svedkov; ods. 8., 29. až 34 rozsudku súdu prvej inštancie).

57. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 CSP. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom

a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

58. Je pravdou, že súčasťou judikatúry najvyššieho súdu je záver, podľa ktorého možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom

(dnes § 387 ods. 2 CSP, skôr § 219 ods. 2 OSP) nezbavuje odvolací súd povinnosti

hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania (prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré

sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie, ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň zrozumiteľne vysvetlil, prečo táto bola bez právneho významu a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejní, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť). Odvolací súd samozrejme nemusí dať odvolateľovi za pravdu, avšak odvolateľ musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument

(tu porovnaj 7 Cdo 226/2017).

59. K vyššie uvedenému je však potrebné dodať, že by malo ísť o argument relevantný pre rozhodovanie vo veci, a teda ktorý by v konečnom dôsledku bol spôsobilý ovplyvniť vecnú správnosť rozhodnutia.

Výplýva to z toho, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré boli obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (účinnom do 30. júna 2016, m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06), resp. sú obsiahnuté v Civilnom sporovom poriadku (účinnom od 1. júla 2016, m. m. I. ÚS 182/2019).

60. Dovolací súd k celej argumentácii dovolateľa o nepreskúmateľnosti napadnutého odvolacieho rozsudku uzatvára, že z jeho odôvodnenia vyplýva, že odvolací súd považoval ním preskúmané rozhodnutie za vecne správne, a preto pokiaľ pri potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštalencie postupoval v súlade s ust. § 387 ods. 1 až 3 CSP, nemožno tento jeho postup považovať za porušenie práva strany na spravodlivý proces. Rovnako, pokiaľ dovolateľ považoval napadnuté rozhodnutie za arbitrárne, a to preto, že vecne nevyhovelo jeho žalobe, tak ide len o prejav nespokojnosti žalobcu s výsledkom sporu, a nie o prípustné a dôvodné výhrady voči procesnému postupu súdov v prvoinštalčnom a odvolacom konaní. Dovolací súd preskúmaním veci z hľadiska podaných dovolacích dôvodov nezistil arbitrárnosť v zmysle svojvôle súdov nižších súdov v konaní o spore, či pri formulovaní dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého dovolaním. Rozhodnutie odvolacieho súdu obsahovalo dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam žalobcu a je dostatočne odôvodnené. Odvolacími námietkami žalobcu sa odvolací súd zaoberal a nie je možné vytýkať súdom oboch inštalencií, že sa vo svojich rozhodnutiach nestotožnili s argumentáciou žalobcu a jeho názorom na skutkový a právny stav veci. Možno teda uzavrieť, že základom rozhodnutia o zamietnutí žaloby bol záver o neunesení dôkazného bremena žalobcu vo vzťahu k ním uplatnenému peňažnému nároku, čo je dostatočne a preskúmateľne zreteľné z odôvodnení oboch rozsudkov súdov nižších inštalencií. To, že s týmito rozhodnutiami a ich dôvodmi žalobca (dovolateľ) nesúhlasí, v danom prípade nezakladá opodstatnenosť ním tvrdenej vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

61. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že žalobca v priebehu celého konania pred súdmi nižších inštalencií postupne rozširoval uplatnené nároky a dopĺňal svoju argumentáciu, keď žiadal určiť a) neplatnosť leasingovej zmluvy, neskôr b) zaplatenie sumy 71.779,33 eur (súčet všetkých leasingových splátok) titulom náhrady škody ako následku spôsobeného i/ neplatnosťou leasingovej zmluvy konaním žalovaného nesprávnym podpísaním zmluvy (jednou namiesto dvoch osôb povinných spoločne podpisovať za leasingovú spoločnosť), ďalej tvrdil vznik škody v totožnej výške ii/ porušením povinnosti leasingovej spoločnosti odstúpiť od kúpnej zmluvy s dodávateľom, resp. iii/ úmyselným uvedením žalobcu do omylu v súvislosti s okolnosťami pri odovzdaní/odobratí predmetu leasingu po predčasnom skončení leasingovej zmluvy z dôvodu neplatenia leasingových splátok a tým, že namiesto sľúbeného testovania predmetu leasingu došlo k jeho predaju za nízku (podľa žalobcu symbolickú) cenu, ako aj iv/ konaním leasingovej spoločnosti v rozpore s dobrými mravmi a/alebo v/ v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, a tiež (týmto argumentujúc až v rámci odvolania), keďže takýmto spôsobom žalovaný vi/ porušil svoju generálnu prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 OZ a „de facto“ zavinil, resp. sa výraznou mierou pričínil o spôsobenie platobnej neschopnosti žalobcu, „pretože mu podstatne znemožnil vykonávať riadne jeho hlavný predmet podnikateľskej činnosti“ a „bol žalobcovi protiprávne odobratý aj predmet leasingu, čím došlo k spôsobeniu škody v rámci majetkovej sféry žalobcu“. Napokon sa totožnej peňažnej sumy žalobca domáha aj titulom c/ bezdôvodného obohatenia (po čiastočnom späťvzatí žaloby) vo výške 56.251,84 eur vzniknutého na strane leasingovej spoločnosti predčasným ukončením leasingovej zmluvy ako plnenia prijatého z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Z uvedeného prehľadu je zjavné, že ide nielen o právne ale aj skutkovo kvalitatívne odlišnú argumentáciu. Z hľadiska vymedzených dovolacích dôvodov týkajúcich sa práva na spravodlivé súdne konanie (tu z pozície dovolateľa), ktorými je dovolací súd viazaný, však bolo podstatné, že odvolací súd sa stručne, avšak úmerne k relevantnosti tejto argumentácie pre rozhodnutie vo veci, k týmto rôznym dôvodom uplatňovania peňažného nároku žalobcu v napadnutom rozsudku vyjadril. To, že rozhodnutie a jeho dôvody vyjadrené v napadnutom rozsudku nevyzneli v prospech dovolateľa, vo výsledku nepredstavuje porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Ani

súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď

na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

62. Obsah spisu vedeného v preskúmvanej veci v ničom neopodstatňuje tvrdenie žalobcu, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil dostatočne, resp. že ho odôvodnil nepreskúmateľne. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP.

Ak teda rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti týkajúcej sa sumy 56.251,84 eur s príslušenstvom poskytoval objektívne uspokojivé odpovede na otázky nastolené odvolaním a ani v postupe odvolacieho súdu, predchádzajúcim vydaniu takéhoto rozhodnutia, nebadat' žiadne pochybenie na ujmu procesných práv neskoršieho dovolateľa v takej miere, aby to odôvodňovalo ďalší záver o porušení práva na spravodlivý proces, dovolanie v tejto časti pre jeho neprípustnosť, a tým aj nedôvodnosť, naplnilo podmienky pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP (dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné).

63. Keďže konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

K prípustnosti dovolania v zmysle § 421 CSP

64. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

65. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdný dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

66. Z dovolania vyplýva, že žalobca vytýka odvolaciemu súdu viacero nesprávností, kritizuje správnosť jeho úvah, spôsob vykonania a hodnotenia dôkazov ako aj jeho záverov, a neopodstatnenosť niektorých jeho konštatovaní. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013). Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, ak dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. ním riešená právna otázka po právnej stránke zásadný význam skutočne má. V tomto smere nie je relevantný subjektívny názor dovolateľa.

67. Dovolanie podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci dovolateľ odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia viacerých právnych otázok, pričom otázky 1/ až 4/ označil za také, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené [§ 421 ods. 1 písm.

b) CSP] a otázky 5/ a 6/ považoval za otázky, pri riešení ktorých sa odvolací súd svojím právnym posúdením veci odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP].

K prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP

68. Podľa obsahu dovolania jeho prípustnosť dovolaateľ v danej veci výslovne vyvodzuje aj z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolaateľ konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu nesprávneho vyriešenia ním formulovaných štyroch právnych otázok (vyššie uvedených otázok 1/ až 4/).

69. Najvyšší súd vo svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxi k otázke prípustnosti dovolania ustálil, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí mať charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o právnu otázku, nie o otázku skutkovú. Z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotnoprávna ako aj procesnoprávna. Musí však ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, teda vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu, aj keby bola v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Dôvodnosť prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolaateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolaateľ nesúhlasí). Ak dovolaateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 CSP, má viazanosť dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od tohto, ako dovolaateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolaateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

70. Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické (akademické, teoretické) otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolaateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi). Pre prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je relevantný len subjektívny názor dovolaateľa, teda čo on sám z hľadiska svojho (ne)úspechu v spore považuje za právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a ani jeho hodnotenie právneho posúdenia veci súdom.

71. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, by mal dovolaateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju odvolací súd riešil, b/ vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená (pozri uznesenie najvyššieho súdu z 28. novembra 2019, sp. zn. 5Obdo/75/2019). Sama polemika dovolaateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 2Cdo/54/2018, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

72. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolaateľa riešil odvolací súd nesprávne,

umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP]. Za dovolacím súdom dosiaľ nevyriešené teda označil dovolateľ otázky (1/ až 4/), od ktorých podľa neho záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

73. Dovolateľ žiada v podstate o zodpovedanie nasledovných právnych otázok:

1/ či konanie leasingovej spoločnosti po predčasnom skončení leasingovej zmluvy

(z dôvodu omeškania leasingového nájomcu s platením leasingových splátok), spočívajúce v odobratí predmetu leasingu a jeho následnom predaji bez upovedomenia leasingového nájomcu za cenu, ktorej určeniu nepredchádzalo zistenie hodnoty predmetu leasingu a s prihliadnutím na skutkové okolnosti daného prípadu (uviedenie žalobcu do omylu),

je úmyselným konaním v rozpore s dobrými mravmi?

2/ pri negatívnom zodpovedaní prvej otázky, či súd môže poskytnúť výkonu práva, na základe ktorého bolo realizované odobratie predmetu leasingu právnu ochranu, z hľadiska jeho súladu so zásadami poctivého obchodného styku?

3/ či a/ došlo k platnému odstúpeniu od leasingovej zmluvy zo strany leasingového prenajímateľa a b) či došlo k účinkom odstúpenia vzhľadom na následné konanie zmluvných strán?

4/ v prípade kladnej odpovede na otázku 3/, či je možné pokladať konanie zmluvných strán - dohodu o testovaní predmetu leasingu po platnom odstúpení od leasingovej zmluvy zo strany leasingového prenajímateľa za konanie smerujúce k uzavretiu nominátnej zmluvy podľa § 269 ods. 2 ObZ medzi zmluvnými stranami pôvodnej zmluvy o finančnom leasingu

(o pokračovaní zmluvného vzťahu)?

74. Ako už dovolací súd uviedol vyššie, právna otázka položená dovolateľom

v dovolaní musí byť zásadná (určujúca) pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že práve

od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania,

nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže

býť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver najvyššieho súdu rozhodujúceho o dovolaní.

75. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP podmieňuje prípustnosť dovolania kumuláciou dvoch predpokladov, a to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia konkrétnej otázky a zároveň, že táto právna otázka nebola vyriešená v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu (III. ÚS 656/2021).

76. Viazanosť dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým,

čo dovolateľ považuje za nesprávne.

K prípustnosti dovolania vo vzťahu k dovolacím otázkam 1/ a 2/

77. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ k otázkam 1/ a 2/ uviedol posúdenie veci uskutočnené odvolacím súdom, ktoré považuje za nesprávne a uviedol tiež, ako mal predmetné, podľa jeho názoru právne otázky, súd riešiť, čím splnil kritériá v zmysle § 432 ods. 1 a 2 CSP. Súčasne ide o otázky, ktoré odvolací súd v napadnutom rozhodnutí riešil a aj od ktorých posúdenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

78. Z hľadiska prípustnosti dovolacej otázky 1/ dovolací súd dospel k záveru, že hoci

sa táto otázka viaže na výslovne individuálne, dovolateľom konkrétne vymedzené skutočnosti (skutkové okolnosti), ktoré podľa neho v danom prípade predstavujú úmyselné konanie právneho predchodcu žalovaného proti dobrým mravom (smerujúc k nároku zo zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom), je potrebné dovolaciu otázku považovať za prípustnú, a to bez ohľadu na možnosť jej zovšeobecnenia

(v súvislosti so zjednocovaním judikatúry). Dovolací súd pri tomto závere poukazuje na názor Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) v jeho náleze z 23. júna 2022, sp. zn. III. ÚS 405/2021-54, v zmysle ktorého účelom dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku v

aktuálnej regulácii civilného procesu je okrem zjednocovania judikatúry aj ochrana subjektívnych práv sporových strán (ods. 19. nálezu), pričom ústavný súd nepovažoval z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP za opodstatnený názor najvyššieho súdu vyjadrený v uznesení č. k. 3Cdo/132/2019 z 27. januára 2021 (nálezom ústavného súdu zrušenom), že „otázka rozporu s dobrými mravmi je v každom spore tak jedinečná, že tu ani nemožno očakávať, že by existovala ustálená judikatúra“.

79. Vzhľadom na to, že otázka 2/ tak ako ju nastolil dovolateľ má väzbu na zodpovedanie dovolacej otázky 1/, a tiež preto, že poctivý obchodný styk sa považuje za kategóriu užšiu než dobré mravy, dovolací súd z obdobných dôvodov ako uviedol k otázke 1/, považoval za splnené podmienky prípustnosti dovolania aj vo vzťahu k otázke 2/. U oboch ide o otázky týkajúce sa právneho posúdenia veci.

K dôvodnosti dovolania z hľadiska dovolacej otázky 1/

80. Podľa ust. § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

81. Podľa ust. § 424 OZ, za škodu zodpovedá aj ten, kto ju spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom.

82. Podľa doktríny je požiadavka „dobrých mravov“ v obchodovaní jedným zo základných postulátov mechanizmu kreovania právne relevantných, a aj z morálneho hľadiska dovolených obchodných vzťahov (Čechotová, V. Dobré mravy v slovenskom súkromnom práve, Bratislava: EPOS, 2005, s.105). Aj pre oblasť obchodných vzťahov sú vo všeobecnej rovine relevantné ustanovenia dovoľávajúce sa dobrých mravov v OZ, a to ust. § 3 ods. 1 a ust. § 39, na ktorý úzko nadväzuje ust. § 265 ObZ (tamtiež, s. 105).

83. Pri výkone práva sa predpokladá, že sa vykonáva na základe zákona, resp. v medziach zákona, ktorý určuje jeho obsah. Ak sa pri výkone práva prekročia tieto medze, ide o excesívne uplatnenie práva a takéto uplatnenie práva je v príslušnej časti protiprávne. Základnou zásadou súkromného práva pre výkon subjektívnych práv je všeobecný zákaz zneužitia práva (§ 3 ods. 1 OZ, § 265 ObZ). Uvedená zásada je tiež ako osobitná skutková podstata zodpovednosti za škodu vyjadrená v § 424 OZ, pričom môže ísť o konanie, ako aj o opomenutie konania, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 31.1.2007, sp. zn. 25Cdo 874/2005, zodpovednosť za úmyselné konanie proti dobrým mravom zahŕňa jednak prípady konania neupraveného právom, tak aj právne prípady oprávneného výkonu práva, ktorý smeruje k poškodeniu iného, neodporuje síce priamo zákonu a nedosahuje intenzitu protiprávnosti, ale je v rozpore s dobrými mravmi. Znamená to, že aj keď škodca vykonáva svoje právo, ale spôsobom, ktorý zámerne poškodzuje iného a vedie k neprimeraným dôsledkom, ide o tzv. šikanózne konanie. Základným znakom tejto osobitnej skutkovej podstaty je úmyselné zavinenie škodcu, ktoré nie je prezumované, ale musí ho preukázať poškodený (čo sa v danom prípade zo strany dovolateľa nenaplnilo).

84. Posúdeniu, či je právny úkon v súlade s dobrými mravmi, nebráni skutočnosť, že právny úkon bol výsledkom zmluvnej voľnosti strán v rámci ich profesionálneho podnikania, prípadne rizika spojeného s týmto podnikaním. Súlad právnych úkonov s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka je potrebné skúmať pred aplikáciou § 265 Obchodného zákonníka podľa individuálnych okolností jednotlivého prípadu. Dobré mravy pôsobia ako korektív aj v situáciách, ak zmluvu uzatvára osoba v strete záujmov, kedy sú práva a povinnosti účastníkov právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2017, sp. zn. 2 Obo 17-18/2015, v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 86/2018).

85. V napadnutom rozhodnutí odvolací súd v rámci žalobcom nastolených odvolacích dôvodov vo všeobecnej rovine a v súlade s doktrínou (viď Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2006, s. 698, 699) vysvetlil právnu úpravu zodpovednosti za škodu v ObZ a OZ a v závere výkladu v ods. 11 uviedol, že aj v prípade podnikateľských subjektov treba aplikovať ustanovenia o všeobecnej zodpovednosti za škodu v OZ, najmä ustanovenia o všeobecnej povinnosti predchádzania škodám (§ 415 OZ), o všeobecnej zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. OZ), ako aj zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom (§ 424 OZ). V danom prípade skutkový stav uzavretý už v konaní pred súdom prvej inštancie vo vzťahu k namietanému konaniu právneho predchodcu žalovaného odvolací súd právne posúdil totožne so súdom prvej inštancie tak, že nešlo o protiprávne konanie. Uviedol, že pokiaľ žalobca namietal protiprávnosť konania žalovaného, ktorú vzhladol v tom, že po odobratí predmetu leasingu žalovaný nevykonával ocenenie predmetu leasingu, a tak nebola zistená hodnota predmetu leasingu v danom čase, tak podľa odvolacieho súdu žiadna takáto povinnosť pre žalovaného nevyplývala z obsahu predmetnej zmluvy o finančnom leasingu. Za podstatné považoval to, že predčasným zánikom zmluvy o finančnom leasingu z dôvodu neplnenia povinnosti žalobcu uhrádzať leasingové splátky riadne a včas, žalobcovi zanikol právny titul na držbu a užívanie predmetu leasingu, ktorý bol majetkom žalovaného a bolo povinnosťou žalobcu predmet leasingu vrátiť. Odvolací súd sa v ods. 12. odôvodnenia napadnutého rozsudku zaoberal aj vysvetlením právneho charakteru zmluvy o finančnom leasingu, jeho základného účelu (financovania predmetu leasingu) a zreteľne sa vyjadril, že po predčasnom ukončení zmluvy žalobca už nemal k predmetu leasingu žiadne právo s tým, že (predkupné) právo na jeho odkúpenie by mu vzniklo len v prípade riadneho ukončenia zmluvy. Odvolací súd výslovne uviedol, že „tak v postupe žalovaného po zániku zmluvy nevzhladol žiadne úmyselné konanie, takéto konanie nebolo pred súdom prvej inštancie preukázané a žalobcom namietané konanie žalovaného nebolo možné posúdiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi“.

86. S uvedeným záverom odvolacieho súdu bolo potrebné sa stotožniť, keďže z hľadiska výsledkov vo veci vykonaného a uzavretého dokazovania nešlo o nesprávnu aplikáciu a interpretáciu aplikovaných právnych noriem na zistený skutkový stav veci, ako namietal dovolateľ. Dovolací súd uvádza, že v danom prípade išlo o finančný leasing medzi podnikateľskými subjektami, medzi ktorými bol záväzkový obchodno-právny vzťah založený zmluvou o finančnom leasingu, uzavretou v zmysle § 269 ods. 2 ObZ. Vychádzajúc z odbornej literatúry (pozri Farská, P., Kofroň, M., Novotný, M., a kol. Finanční leasing v právní praxi. Vydání první. Praha : C. H. Beck, 2003, s. 5 - 7, 43 - 44), leasing sa vo všeobecnosti považuje za alternatívu úverového financovania so širokým diapazónom použitia žiadaným tak zo strany podnikateľských subjektov ako aj spotrebiteľov. Finančný leasing je možné definovať ako záväzkový vzťah, v ktorom sa poskytovateľ leasingu zaväzuje odovzdať príjemcovi leasingu na určitú dobu (dobu leasingu) do užívania veci či inú majetkovú hodnotu, ktorú poskytovateľ obvykle za týmto účelom zaobstará do svojho vlastníctva na základe požiadavky a podľa výberu príjemcu leasingu, a príjemca leasingu sa zaväzuje náklady spojené so zaobstaraním poskytovateľovi leasingu úplne hradiť prostredníctvom leasingových splátok. Príjemca leasingu má v prípade finančného leasingu obvykle právo na kúpu predmetu leasingu do svojho vlastníctva za cenu, ktorá býva označovaná ako zostatková či zvyšková, pretože vyjadruje rozdiel medzi cenou predmetu leasingu, resp. nákladmi spojenými so zabezpečením predmetu leasingu, na začiatku a celkovou výškou tej časti leasingových splátok, ktorými je obstarávacía cena predmetu leasingu splácaná. V tejto súvislosti sa hovorí o obstarávacej funkcii finančného leasingu, ktorá ho kvalitatívne odlišuje od nájomného vzťahu, v ktorom je primárnou funkciou užívacía. Príjemca leasingu nesie už od počiatku leasingového vzťahu riziká (nebezpečenstvo škôd) spojené s predmetom leasingu, ako aj náklady spojené s užívaním (prevádzkovaním) predmetu leasingu (údržba, dane, poistenie). Skutočnosť, že príjemca leasingu nesie nebezpečenstvo škôd na predmete leasingu a všetky náklady spojené s jeho užívaním, býva v zahraničnej literatúre označovaná za hlavný definičný znak finančného leasingu odlišujúceho ho od iných druhov leasingových vzťahov. V prípade finančného leasingu príjemca leasingu nadobúda (spravidla) vlastnícke právo až po uplynutí doby leasingu, vlastnícke povinnosti však nesie od počiatku.

Ekonomickým účelom finančného leasingu je obstaranie vecí či inej majetkovej hodnoty s využitím cudzích zdrojov a obdobne ako je to v prípade úveru, ide predovšetkým o finančnú službu, dominantným je vzťah veriteľsko - dlžnícky. Leasingové splátky, hoci sú často označované za nájomné, sa neviažu k možnosti predmet leasingu užívať, ako je tomu u nájomných vzťahov. Prostredníctvom leasingových splátok dochádza k faktickému splácaniu hodnoty predmetu leasingu v priebehu leasingového vzťahu. Táto okolnosť vedie ku zreteľnej asymetricke vzájomných plnení v čase. Vzájomné plnenia sú teda v čase asymetrické a vzájomne sa úplne vyrovnajú až riadnym prebehnutím, a teda skonsumovaním celej zmluvy. V každom prípade predčasného zrušenia sa stáva kľúčovou otázkou spravodlivého vysporiadania, pretože je zjavné, že v závislosti jednak na obsahu a štádiu leasingového kontraktu a jednak na existencii či stave predmetu leasingu by ukončenie bez akéhokoľvek vysporiadania zvýhodnilo jednu či druhú stranu. Podstate finančného leasingu nezodpovedá žiadny zo zmluvných typov upravených v slovenských súkromnoprávných kódexoch.

Zmluvy o finančnom leasingu sú preto v praxi prevažne uzatvárané ako zmluvy nepomenované podľa § 269 ods. 2 ObZ, resp. § 51 OZ. Pokiaľ dôjde k zániku zmluvy pred uplynutím riadnej doby leasingu, môže vzniknúť, vzhľadom k asymetrii vzájomných plnení medzi poskytovateľom a príjemcom leasingu, viacero finančných nárokov. Hoci v leasingových vzťahoch nemožno vylúčiť ani vznik nároku na náhradu škody na strane leasingového príjemcu, táto situácia nie je typická, keďže leasingový poskytovateľ splní väčšinu svojich zmluvných povinností (financovanie predmetu leasingu) ihneď po vzniku leasingovej zmluvy. Po predčasnom ukončení zmluvy nemá leasingový poskytovateľ väčšinou pokryté náklady, ktoré musel vynaložiť v súvislosti s obstaraním predmetu leasingu - teda predovšetkým cenu obstarania predmetu leasingu a náklady na financovanie (prípadné úroky). Ďalej mu môžu vzniknúť náklady spojené s predajom predmetu leasingu (príp. s uzavretím novej leasingovej zmluvy). Tiež by mu mohol vzniknúť nárok na náhradu ušlého zisku, ktorý by dosiahol, keby leasingový príjemca neporušil svoje zmluvné povinnosti. Uvedené nároky leasingového poskytovateľa je nutné znížiť o výnos z predaja predmetu leasingu (prípadne o prijaté poistné plnenia). Toto sa stáva predmetom záverečného vyúčtovania finančného leasingu.

[Z obdobného vymedzenia (definovania) finančného leasingu vychádza aj Stanovisko občianskoprávného a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky z 8. septembra 2010 k niektorým otázkam predčasného zániku záväzkov z lízingových zmlúv v prípade finančného lízingu, sp. zn. Cpjn 204/2007 (ďalej tiež „Stanovisko“)].

87. Odhliadnuc od spôsobu a rôznych dôvodov uplatňovania žalobcom požadovanej peňažnej sumy, podstata daného sporu vyplýva z vyššie vysvetleného asymetrického charakteru finančného leasingu ako predmetu záväzkového vzťahu sporových strán v súvislosti s predčasným ukončením ich leasingovej zmluvy a následným vyúčtovaním finančného leasingu. Žalobca (prijímateľ leasingu, resp. podľa zmluvy leasingový nájomca) sa považuje za poškodeného, keďže po odovzdaní predmetu leasingu žalovanému, napriek zaplateniu leasingových splátok v rozsahu 56 251,84 eur, nemohol predmet leasingu nadobudnúť do vlastníctva. Za poškodzujúci jeho majetkovú sféru považuje aj predaj predmetu leasingu za podľa neho nízku (symbolickú) cenu, keďže sa domnieva, že žalovaný mal dať predmet leasingu pred jeho predajom otestovať na príčiny nefunkčnosti a oceniť jeho hodnotu a o tom žalobcu upovedomiť. Keďže tak nevykonal, považuje to žalobca za úmyselné konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré mu spôsobilo škodu, za ktorú zodpovedá žalovaný.

88. Dovolací súd ďalej k argumentácii dovolateľa uvádza, že je potrebné vo všeobecnej rovine súhlasiť so závermi Stanoviska, v zmysle ktorých ak bol leasingovou zmluvou založený obchodný záväzkový vzťah, aplikuje sa § 351 ObZ. Podľa tohto ustanovenia odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy ani zmluvných ustanovení, týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262 ObZ, riešenie sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy (odsek 1). Strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana, toto plnenie vráti, pri peňažnom záväzku spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak ustanovené podľa § 502 ObZ vracia plnenie strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má nárok na úhradu nákladov s tým spojených (ods. 2). Ustanovenie § 351 ObZ

má povahu dispozitívnej normy. Leasingové zmluvy, resp. obchodné podmienky, na ktoré leasingové zmluvy odkazujú, zvyčajne obsahujú úpravu nárokov strán pri odstúpení od zmluvy. Túto úpravu je potrebné považovať za zmluvnú konkretizáciu nárokov podľa § 351 ods. 2 ObZ. Pri posudzovaní nárokov podľa ustanovenia

§ 351 ods. 2 ObZ je potrebné vychádzať z týchto zásad: Odstúpením od leasingovej zmluvy dôjde k predčasnému zániku záväzkov z leasingovej zmluvy, pretože právne doteraz nedošlo k splneniu záväzkov z leasingovej zmluvy - leasingový nájomca nemal možnosť užívať predmet leasingu po celú dohodnutú dobu leasingovej zmluvy a neprešlo na neho takisto vlastnícke právo k predmetu leasingu. Leasingový prenajímateľ však splnil svoje povinnosti z leasingovej zmluvy - zaobstaral predmet leasingu do svojho vlastníctva na základe žiadosti a výberu leasingového nájomcu (zaobstaranie predmetu leasingu leasingovým prenajímateľom bolo vyvolané iba potrebou leasingového nájomcu), uhradil obstarávaciu cenu leasingu, tento odovzdal leasingovému nájomcovi do užívania s tým, že leasingový nájomca nesie v zmysle uvedeného nebezpečenstvo škody na veci, znáša náklady na prevádzku, údržbu a opravy predmetu leasingu. Pri riadnom splnení leasingovej zmluvy by leasingový nájomca užíval predmet leasingu po celú dobu trvania leasingovej zmluvy a nadobudol by vlastnícke právo k predmetu leasingu, bez toho, aby to vyžadovalo plnenie ďalších povinností zo strany leasingového nájomcu. Hodnotu nepeňažného plnenia, ktoré poskytol leasingový prenajímateľ je preto nutné vyčísliť sumou zodpovedajúcou obvyklej cene leasingu v danom mieste a čase za podobných podmienok, za akých bol leasing poskytovaný,

po odpočítaní finančných nákladov, ktoré leasingový prenajímateľ ušetril v dôsledku odstúpenia od zmluvy a po odpočítaní výťažku z predaja predmetu leasingu.

Leasingové zmluvy, resp. obchodné podmienky obsahujú často dohodu strán, že leasingový prenajímateľ má právo na úhradu všetkých dohodnutých leasingových splátok (do ktorých treba započítať aj prípadnú akontáciu). Táto dohoda uvedeným zásadám zodpovedá a nie je v rozpore s dobrými mravmi. V leasingových zmluvách sa v tejto súvislosti často používa pojem diskontovaná finančná služba. Inak by sa totiž leasingový prenajímateľ na úkor leasingového nájomcu bezdôvodne obohatil. Z rovnakého dôvodu je nutné od splátok tiež odpočítať výťažok z predaja predmetu leasingu. Leasingový prenajímateľ má právo na vrátenie predmetu leasingu, ktorý leasingovému nájomcovi poskytol na základe leasingovej zmluvy. Tomuto zodpovedá povinnosť leasingového nájomcu vrátiť predmet leasingu leasingovému prenajímateľovi

na vlastné náklady a nebezpečenstvo. Pri predaji predmetu leasingu je leasingový prenajímateľ povinný postupovať s náležitou starostlivosťou. Ak by sa predajná cena predmetu leasingu podstatne odchyľovala od obvyklej ceny, je potrebné pri odpočte vyjsť z tejto obvyklej ceny. Tak isto v prípade, že by si leasingový prenajímateľ predmet leasingu ponechal, prináleží leasingovému nájomcovi obvyklá cena vráteného predmetu leasingu.

Právo leasingového nájomcu na vrátenie výťažku z predaja predmetu leasingu možno vyvodiť z § 351 ods. 2 ObZ. Leasingový nájomca je povinný zaplatiť leasingovému prenajímateľovi obvyklú cenu leasingu poskytovaného za podobných podmienok, v danom mieste a čase, resp. podľa obvyklej zmluvnej dohody všetky dohodnuté leasingové splátky. Súčasne je leasingový nájomca povinný vrátiť leasingovému prenajímateľovi predmet leasingu. Hodnotu tohto vráteného predmetu leasingu by preto leasingový prenajímateľ získal nad rámec nároku vyplývajúceho z § 351 ods. 2 ObZ, pretože táto hodnota je už obsiahnutá v obvyklej cene leasingu, ktorú je povinný leasingový nájomca zaplatiť leasingovému prenajímateľovi, resp. v súhrne dohodnutých leasingových splátok. O túto sumu by sa preto bezdôvodne obohatil. Preto má leasingový nájomca právo na zaplatenie (odpočet) výťažku z predaja vráteného predmetu leasingu, resp. na zaplatenie (odpočet) obvyklej ceny tejto veci. Leasingový prenajímateľ má tiež právo na úhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s predčasným ukončením leasingovej zmluvy, napríklad nákladov na transport predmetu leasingu, jeho úschovu, zabezpečenie a speňaženie (porov. § 351 ods. 2 ObZ). Záväzky strán vrátiť si plnenie poskytnuté druhou stranou majú charakter synalagmatických záväzkov vrátane možnosti vykonať vzájomné zúčtovanie týchto svojich nárokov. Ak si strany dojednali

tzv. „konečné vyrovnanie“, môžu vykonať prípadné zúčtovanie v tomto konečnom vyrovnaní. Ide vo svojej podstate o vyúčtovanie vzájomných práv a povinností vykonané po predčasnom ukončení zmluvy leasingovým prenajímateľom.

89. Pokiaľ ide o aplikáciu ust. § 351 ods. 2 ObZ, dovolací súd pripomína už skôr v jeho judikatúre prijatý názor, podľa ktorého odstúpením od zmluvy v obchodných záväzkových vzťahoch zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy a strana, ktorej pred odstúpením poskytla plnenie druhá strana, je povinná toto plnenie vrátiť. Na rozdiel od právnej úpravy dôsledkov odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, kde sa účinným odstúpením zrušuje zmluva od začiatku (ex tunc), účinky odstúpenia nastávajú až okamihom odstúpenia (ex nunc). Plnenie poskytnuté pred zrušením zmluvy teda nie je plnením z neplatnej zmluvy, preto na usporiadanie vzájomných nárokov nemožno použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 M Obdo V 2/2007, in: ZSP 50/2010).

90. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie predmetný peňažný nárok žalobcu zamietol. Preto z hľadiska namietaného konania žalovaného v súvislosti s odobratím predmetu leasingu a jeho speňažením, vo výsledku s odpočítaním ceny za predaj predmetu leasingu v konečnom vyúčtovaní leasingu, ktorú žalobca považoval za nízku (symbolickú), bolo relevantné konštatovanie súdu prvej inštancie (ods. 47. odôvodnenia), že „(v) konaní nebola preukázaná hodnota predmetu leasingu, 3D tlačiarne, v čase jeho odobratia žalobcovi, žiadna zo strán nenavrhol vykonať k tejto skutočnosti dokazovanie, súd preto nemohol vyhodnotiť, či záverečné vyúčtovanie žalovaného z dôvodu predčasného ukončenia zmluvy je správne a či žalobcovi nevznikol nárok na vrátenie časti poskytnutého plnenia“. Súd prvej inštancie pritom pri právnom posúdení vychádzal z ust. § 351 ods. 2 ObZ. V odvolaní žalobca uviedol, že „(s)úd prvej inštancie v konaní vykonal rozsiahle dokazovanie, ktoré dostatočne preukázalo vzniknutý skutkový stav“. Potom jeho odvolacie námietky, totožné s dovolacími, týkajúce sa absencie zistenia reálnej (obvyklej) predajnej ceny predmetu leasingu po jeho odobratí leasingovým prenajímateľom, od ktorej okolnosti v podstate závisela aj výška tvrdenej majetkovej ujmy, zostali len v rovine tvrdení. V takom prípade sa potom aj otázka položená dovolateľom, spočívajúca na tvrdení o len symbolickej (nízkej) cene za predaj predmetu leasingu, stala hypotetickou, založenou na domnienke, nie na preukázanej skutkovej okolnosti. V odvolaní žalobca len polemizoval s vyjadreniami svedkov k postupu, ktorý nasledoval zo strany žalovaného po odobratí predmetu leasingu, pri jeho speňažení. V nadväznosti na to potom odvolací súd logicky prijal záver o neunesení dôkazného bremena žalobcu ako poškodeného, že mu vznikla škoda a v akej výške, resp. tiež ako toho, na koho úkor sa mal žalovaný obohatiť. Nepochybne zamietnutie celej žaloby v danom spore bolo výsledkom žalobcom zvolených prostriedkov procesného útoku, spôsobu a obsahu ním uplatnených nárokov, k nim poskytnutých tvrdení a dôkazov a v konečnom dôsledku aj jeho postupu ako zmluvnej strany v záväzkovom vzťahu s právnym predchodcom žalovaného, v ktorom porušil primárny záväzok leasingového nájomcu platiť riadne a včas leasingové splátky v dohodnutej výške. Ako vyplýva aj z napadnutého rozhodnutia, bol to žalobca, ktorý sa v leasingovej zmluve zaviazal zabezpečiť v prípade potreby znalecké posúdenie predmetu leasingu (k čomu nezabezpečil súčinnosť - náplne do tlačiarne pre znalca Ing. Naništa) a riadne uplatnenie prípadných väd predmetu leasingu ako tovaru vo vzťahu k jeho dodávateľovi, čo podľa záverov odvolacieho súdu nepreukázal. Z obsahu spisu síce vyplynulo, že opakovane od dodávateľa vyžadoval odstránenie technických problémov pri prevádzke 3D tlačiarne, avšak podstatným bolo zistenie a záver súdov nižších stupňov, že v konaní nebolo preukázané uplatnenie nárokov zo zodpovednosti za vady spôsobom vyžadovaným ust. § 436 a 437 ObZ, čo je potrebné odlišovať. Dovolací súd aj v tomto ohľade poukazuje na skutkový stav vo veci uzavretý a vyhodnotený pred súdmi nižších inštancií v na to určenom a vo vzťahu k oboom stranám korektne a legálne prebiehajúcim civilnom sporovom konaní, v ktorom bol súdmi vytvorený dostatočný priestor žalujúcej strane pre uplatňovanie nárokov, ako aj žalovanému pre obranu proti nim.

91. Odvolací súd sa dokonca navyiac zaoberal aj argumentáciou žalobcu ním predostretou až v odvolaní o tom, že škoda na jeho strane mohla/mala byť spôsobená zo strany žalovaného aj porušením všeobecnej generálnej prevenčnej povinnosti vyplývajúcej z ust. §

415 OZ. Pominúc to, ako už bolo uvedené vyššie, že odvolací súd sa venoval celej argumentácii žalobcu bez potrebného rozlíšenia novôt (§ 366 CSP), dovolací súd len dodáva, že súdy nižších inštancií pre právne posúdenie primárne žalobcom uplatneného nároku

na náhradu škody, v danom prípade vyplývajúcom z obchodnoprávneho vzťahu strán, správne aplikovali a interpretovali komplexnú úpravu náhrady škody v § 373 a nasl. ObZ, pričom povinnosť odvrátiť škodu je osobitne upravená v § 384 ObZ a je špeciálnym ustanovením

k § 415 a 419 OZ. To, že niektoré ustanovenia ObZ a OZ sa prekrývajú, vysvetlil v odôvodnení napadnutého rozsudku už odvolací súd (ods. 11.). Je potrebné dodať k námietkam dovolateľa v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 415 OZ, podľa ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí, že otázkou zásadného právneho významu, nevyhnutnou pre rozhodnutie vo veci samej, bolo posúdenie existencie zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle ustanovenia § 373 a nasl. ObZ. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie správne uviedol, že táto právna norma pre vznik zodpovednosti za škodu ako objektívnej (bez ohľadu na zavinenie) predpokladá kumulatívne splnenie troch podmienok - porušenie právnej povinnosti, vznik škody, vzťah príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a škodou. Porušenie právnej povinnosti znamená rozpor medzi tým, ako fyzická či právnická osoba skutočne konala alebo opomenula konať, a tým,

ako konať mala, aby splnila svoje povinnosti. Nedodržanie všeobecnej prevenčnej povinnosti zakotvenej v § 415 OZ je porušením právnej (nie záväzkovej) povinnosti a neznamená,

že ide o povinnosť absolútnu, ktorá za každej situácie zabezpečí, že k žiadnej škode nepríde. Táto otázka však bola žalobcom nastolená až v odvolaní, a preto nebola kľúčová pre právne ako ani skutkové závery súdov nižších inštancií, podstatné pre rozhodnutie vo veci.

Otázkou, ktorá mala v prejednávanej spore pre rozhodnutie zásadný právny význam, bola otázka posúdenia vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 373 ObZ na strane žalovaného, nie otázka prevenčných povinností žalovaného (ktorú otázku súd prvej inštancie v základnom konaní ani neriešil). Dovolací súd tu len poznamenáva, že žalovaný poskytol tvrdenia a dôkazy k jeho postupu pri predaji predmetu leasingu, odôvodňujúc aj výslednú predajnú cenu, s ktorou žalobca síce nebol spokojný, ale túto cenu, ako podľa výsledkov dokazovania jedinú zistenú, nevyvrátil, vzhľadom na dôkaznú núdzu, do ktorej sa žalobca dostal, keďže k svojej zmluvnej povinnosti zabezpečiť v prípade potreby znalecký posudok v dobe trvania záväzkového vzťahu neposkytol znalcovi potrebnú súčinnosť a predmet leasingu bol nakoniec po jeho predaji žalovaným (podľa svedkov ako ďalej nepredajný, nepoužiteľný) rozobratý kupujúcim

na súčiastky, resp. náhradné diely. V tomto ohľade podľa názoru dovolacieho súdu žalobca

ako podnikateľ nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keďže aj po tom, ako leasingová zmluva zanikla (október 2010), do odovzdania/odobratia predmetu leasingu (december 2010) mohol zabezpečiť vlastné posúdenie technického stavu, resp. obvyklej ceny predmetu leasingu. To, že sa spoľahol na ubezpečenie osôb, ktoré predmet leasingu prevzali, že tak môže vykonať, resp. vykoná leasingový prenájom, nesvedčí o obozretnosti žalobcu, keďže leasingový prenájom ako vlastník predmetu leasingu s ním mohol ďalej nakladať v zásade podľa svojho vlastného uváženia, čo ako správne konštatoval odvolací súd nemôže ani v konotáciách danej veci znamenať rozpor s dobrými mravmi a dodáva dovolací súd, že ani postup v rozpore s poctivým obchodným stykom, ktorý je z hľadiska úpravy v § 265 ObZ užším pojmom

ako dobré mravy v zmysle § 3 ods. 1 OZ. Dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že toto nemožno dovodiť ani z obsahu čestného prehlásenia z 15.12.2010 (č. l. 107 spisu). Priamo z protokolu

o prevzatí predmetu leasingu (č. l. 10 spisu), podpísanom žalobcom, síce vyplývala jeho žiadosť nepredať predmet leasingu, avšak len po určitú obmedzenú dobu („do dňa/max 7 kal.

dní od dátumu odovzd. PL/: DĽA VYJADR: LSS“). Preto považovať protokol o odobratí/prevzatí predmetu leasingu (v decembri 2010) od žalobcu za dohodu o pokračovaní v leasingovom vzťahu (skončeného v októbri 2010), alebo za celkom nový zmluvný vzťah s leasingovým prenájomcom (aký?), nemá vecný, časový ani právny základ.

Žalovaný sa v konaní vyjadril, že k testovaniu stavu odobratého predmetu leasingu nepristúpil po zistení jeho vysokých nákladov (10.200 eur) a preto sa následne rozhodol pre jeho predaj (vyjadrenie na č.l. 181 a nasl. spisu). Svedkovia (E., S.) pred súdom opísali spôsob zisťovania predajnosti predmetu leasingu a jeho ceny zo strany leasingového prenájomcu

ako štandardný. Takéto konanie leasingového prenajímateľa nenasvedčuje zneužitiu jeho postavenia a práv vyplývajúcich z predčasného ukončenia leasingovej zmluvy, na úkor žalobcu v rozpore s § 3 ods. 1 OZ, či § 265 ObZ. Na strane žalobcu ide zjavne o nepochopenie asymetrického charakteru finančného leasingu a dôsledkov pre leasingového nájomcu v prípade predčasného skončenia finančného leasingu z dôvodov na strane leasingového nájomcu. Napokon oproti námietke o nízkej predajnej cene predmetu leasingu rozporuplne vyznieva dovolateľova argumentácia so zdôrazňovaním takej vadnosti (v podstate nefunkčnosti) predmetu leasingu, pre ktorú vytýkal žalovanému neodstúpenie od kúpnej zmluvy s dodávateľom.

92. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že je potrebné súhlasiť s posúdením veci súdmi nižších inštancií, že po predčasnom skončení leasingovej zmluvy z dôvodu neplatenia dohodnutých leasingových splátok riadne a včas, žalobcovi vznikla povinnosť odovzdať predmet leasingu a leasingový prenajímateľ ako jeho vlastník mal právo s ním ďalej disponovať. Preto žalobcom subjektívne vnímané okolnosti v súvislosti s odobratím predmetu leasingu a jeho speňažením, podľa skutkového stavu tak ako ho zistil odvolací súd (v tomto prípade ako bol uzavretý už pred súdom prvej inštancie), ktorým bol dovolací súd viazaný (§ 442 CSP) bez možnosti jeho opätovného prehodnocovania, nebolo možné považovať za úmyselné konanie v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 OZ), a teda také, z ktorého by pre žalovaného vyplývala zodpovednosť za škodu (§ 424 OZ) uplatňovanú žalobcom.

93. Z uvedeného vyplýva negatívna odpoveď dovolacieho súdu na dovolaciu otázku 1/, či konanie leasingovej spoločnosti po predčasnom skončení leasingovej zmluvy (z dôvodu omeškania leasingového nájomcu s platením leasingových splátok), spočívajúce v odobratí predmetu leasingu a jeho následnom predaji bez upovedomenia leasingového nájomcu za cenu, ktorej určeniu nepredchádzalo zistenie hodnoty predmetu leasingu a s prihliadnutím na skutkové okolnosti daného prípadu (uvedenie žalobcu do omylu), je úmyselným konaním v rozpore s dobrými mravmi. Dovolanie v tejto časti preto nebolo dôvodné a boli tak splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 448 CSP.

K dôvodnosti dovolania vo vzťahu k dovolacej otázke 2/

94. Podľa ust. § 265 ObZ, výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

95. Dovolací súd v zhode s odbornou spisbou uvádza, že poctivý obchodný styk nemožno stotožňovať s dobrými mravmi, aj keď mnohé konkrétne porušenia dobrých mravov sa budú prekrývať s porušením zásad poctivého obchodného styku. Možno súhlasiť s O. Ovečkovou, že pojem dobré mravy je obsahovo širší ako pojem zásady poctivého obchodného styku. Z toho vyplýva, že každé porušenie zásad poctivého obchodného styku je zároveň v rozpore s dobrými mravmi, ale nie každý rozpor s dobrými mravmi je tiež porušením zásad poctivého obchodného styku. V tejto súvislosti je možné sa v odbornej literatúre stretnúť s pojmom podnikateľská etika ako súbor pravidiel, zásad a princípov, ktoré poskytujú návody na primerané správanie a konanie v špecifických situáciách v podnikaní. Aj zásady poctivého obchodného styku je možné chápať ako určité pravidlá slušnosti a podnikateľskej korektnosti, ktoré sa považujú v civilizovaných spoločnostiach za minimálne hranice, ktoré je potrebné v podnikateľských vzťahoch dodržiavať (pozri Čechotová, V. Dobré mravy v slovenskom súkromnom práve, Bratislava: EPOS, 2005, s.120, 121).

96. Posúdenie, či ide o taký výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, je otázkou právnou, nie skutkovou. Pojem dobré mravy ako aj zásady poctivého obchodného styku patria medzi mimoprávne pojmy, pričom sú meradlom hodnotenia konkrétnej situácie zodpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti. „Ako mimoprávne pravidlá majú právnu relevanciu len vtedy, ak na ne odkazuje zákon. Právnu reprobáciu možno odvodiť len z práva. Nie sú ani samostatným prameňom práva, a to ani vtedy, keď sa právna norma na ne odvoláva. Aj v tomto prípade sú prameňom práva len ako

súčasť právneho poriadku.“ (Ovečková, O. Slušnosť v obchodných vzťahoch.

In: Slušnosť v práve. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie II. Lubyho právnické dni. Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK. Bratislava 1993, s. 176, 177).

97. Pri výkone práva sa predpokladá, že sa vykonáva na základe zákona, resp. v medziach zákona, ktorý určuje jeho obsah. Ak sa pri výkone práva prekročia tieto medze, ide o excesívne uplatnenie práva a takéto uplatnenie práva je v príslušnej časti protiprávne.

98. Nadväzujúc na vyššie uvedené teoretické východiská ako aj dôvody negatívnej odpovede na prvú právnu otázku, týkajúcej sa porušenia dobrých mravov, dovolací súd považuje za nedôvodnú aj druhú dovoláciu otázku týkajúcu sa porušenia zásad poctivého obchodného styku. Ide o otázku 2/, ktorou sa dovolateľ, v prípade negatívneho zodpovedania prvej otázky pýta, či súd môže poskytnúť výkonu práva, na základe ktorého bolo realizované odobratie predmetu leasingu, právnu ochranu z hľadiska jeho súladu so zásadami poctivého obchodného styku. Dovolací súd uvádza, že v posudzovanej veci tak ako to dostatočne vyplynulo aj z oboch rozhodnutí súdov nižších inštancií, žalovaný (leasingový prenajímateľ) odobratím predmetu leasingu realizoval svoje vlastnícke právo k predmetu leasingu, a to ako zmluvne vopred predpokladaný následok predčasného skončenia leasingovej zmluvy zapríčineného omeškaním žalobcu s riadnym a včasným platením leasingových splátok (porov. najmä body 5.1.9, 5.1.15, 5.1.19 všeobecných podmienok finančného leasingu).

99. Vlastnícke právo ako jedno z ústavou zaručených základných práv (čl. 20 Ústavy SR) požíva širokú právnu ochranu, predovšetkým prostredníctvom úpravy v Občianskom zákonníku, pričom podľa § 123 OZ vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Oprávnenie s vecou nakladať (ius disponendi) je veľmi široké. Predstavuje základ pre realizáciu hospodárskych hodnôt iným spôsobom než užívaním a spotrebou. Oprávnenie s vecou nakladať sa naplňa právnymi úkonmi (najmä zmluvami). Keďže v žiadnom inom predpise súkromného práva sa neobjavuje úprava obsahujúca definíciu a obsah vlastníckeho práva, z tohto ustanovenia treba vychádzať pri posudzovaní akejkoľvek otázky spojenej s vlastníctvom bez ohľadu na to, o aký právny vzťah ide.

100. Z hľadiska samotnej realizácie nesporného vlastníckeho práva žalovaného, zahrňajúceho dispozičné právo (ius disponendi) k predmetu leasingu, jeho predajom za účelom zníženia vlastných nákladov na jeho obstaranie po predčasnom ukončení leasingovej zmluvy a súčasne za účelom konečného finančného vysporiadania leasingu so žalobcom (leasingovým nájomcom), nemožno hovoriť o konaní v rozpore s poctivým obchodným stykom. Ani žalobcom namietané okolnosti spojené s odovzdaním/odobratím predmetu leasingu 15.12.2010 a jeho následným predajom za cenu, ktorú považuje žalobca za nízku, podľa názoru dovolacieho súdu nie je v danom prípade možné považovať za konanie žalovaného v rozpore s poctivým obchodným stykom, ktorému by nemala byť poskytnutá súdna ochrana (§ 265 ObZ).

101. V zmysle doktríny výkon práva, ktorý síce neporušuje žiadne kogentné ustanovenie zákona, ale sa prieči zásadám poctivého obchodného styku, nesleduje hospodársky cieľ, ale smeruje k poškodeniu druhého účastníka právneho vzťahu, k zneužitiu jeho dobromyseľnosti alebo k zneužitiu postavenia jedného účastníka na úkor ostatných účastníkov právneho vzťahu, sa považuje za zneužitie práva (tzv. šikanu). Na takomto výkone práva nie je ani spoločenský ani individuálny záujem. V danom prípade však dovolací súd zdôrazňuje a opakovane uvádza, že v konaní pred súdmi nižších inštancií nebolo zistené žiadne šikanózne konanie zo strany leasingového prenajímateľa a na strane žalobcu ide zjavne o nepochopenie asymetrického charakteru finančného leasingu a dôsledkov pre leasingového nájomcu v prípade predčasného skončenia finančného leasingu z dôvodov na strane leasingového nájomcu. A pokiaľ právo, na základe ktorého leasingový prenajímateľ realizoval odobratie predmetu leasingu a jeho ďalší predaj po predčasnom ukončení leasingovej zmluvy z dôvodov na strane leasingového nájomcu, predstavuje vlastnícke právo leasingového prenajímateľa, pričom pri výkone tohto práva nebolo preukázané jeho zneužitie na úkor

žalovaného, potom takéto konanie nie je možné považovať za odporujúce zásadám poctivého obchodného styku. V podrobnostiach dovolací súd poukazuje na obdobné dôvody už uvádzané k otázke 1/.

102. Dovolanie preto ani v tejto časti nebolo dôvodné a boli splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 448 CSP.

K prípustnosti dovolania vo vzťahu k dovolacím otázkam 3/ a 4/

103. Pokiaľ ide o otázku 3/, ktorou sa dovolateľ pýta, či a/ došlo k platnému odstúpeniu od leasingovej zmluvy zo strany leasingového prenajímateľa a b) či došlo k účinkom odstúpenia vzhľadom na následné konanie zmluvných strán, je potrebné uviesť, že touto otázkou sa odvolací súd a ani súd prvej inštancie vôbec nezaoberali, ani nebola kľúčovou

pre rozhodnutie vo veci, keďže dovolateľ (oproti tvrdeniam pred súdom prvej inštancie i v rámci podaného odvolania) uvádza novú právnu argumentáciu, založenú

na ním predkladanom vlastnom náhľade na skutkový stav, odlišný od toho, ako bol zistený

a uzavretý pred súdmi nižších inštancií. Predmetná dovolacia otázka teda primárne smeruje k jeho prehodnoteniu, v rozpore s § 442 CSP. Otázka, či došlo k platnému odstúpeniu

od leasingovej zmluvy, a otázka účinkov neplatnosti odstúpenia od zmluvy z hľadiska

jej (podľa žalobcu možného nepretržitého) trvania, nebola žalobcom do odvolania vôbec zahrnutá (otázka skončenia leasingovej zmluvy pre neplatenie leasingových splátok medzi stranami v štádiu konania pred súdmi nižších inštancií sporná nebola). Platí, že dovolací

súd sa nemôže novo zaoberať tvrdeniami a právnym posúdením vecí, ktoré netvorili predmet konania a rozhodnutia pred odvolacím súdom. Dovolací súd totiž nie je skutkovým súdom a podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. Preto v tejto časti nebolo dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 CSP a boli splnené podmienky pre jeho odmietnutie v zmysle § 447 písm. f) CSP.

104. Pokiaľ ide o otázku 4/, či je možné pokladať konanie zmluvných strán - dohodu o testovaní predmetu leasingu po platnom odstúpení od leasingovej zmluvy zo strany leasingového prenajímateľa za konanie smerujúce k uzavretiu inomínatnej zmluvy podľa § 269 ods. 2 ObZ medzi zmluvnými stranami pôvodnej zmluvy o finančnom leasingu

(o pokračovaní zmluvného vzťahu), je priamo dovolateľom viazaná na predpoklad kladnej odpovede na otázku 3/. Takouto otázkou sa rovnako odvolací súd v napadnutom rozsudku vôbec nezaoberal, preto platia totožné závery dovolacieho súdu ako vo vzťahu k otázke 3/, o neprípustnosti tejto časti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, pričom boli splnené podmienky pre jeho odmietnutie v zmysle § 447 písm. f) CSP.

105. Len pre úplnosť dovolací súd k dôvodom neprípustnosti dovolacích otázok 3/ a 4/ poznamenáva, že v danom prípade podľa všeobecných podmienok finančného leasingu

[bod 5.1.2 písm. a)] pre predčasné skončenie (zánik) zmluvy o finančnom leasingu postačovalo, že došlo k omeškaniu leasingového nájomcu vo výške najmenej dvojnásobku mesačnej platby splatnej v čase začiatku omeškania, a teda bez potreby uskutočnenia aj právneho úkonu odstúpenia od zmluvy zo strany leasingového prenajímateľa. Odvolací súd v tomto ohľade v napadnutom rozhodnutí poukázal na konštatovanie súdu prvej inštancie, že „žalobca prestal platiť leasingové splátky, právny predchodca žalovaného listom zo dňa 22.10.2010 oznámil žalobcovi ukončenie zmluvy, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná.“

K prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP a vo vzťahu k dovolacím otázkam 5/ a 6/

106. Dovolacie otázky 5/ a 6/ dovolateľ nastolil ako podľa neho prípustné v zmysle

§ 421 ods. 1 písm. a) CSP, z hľadiska ním tvrdeného odklonu odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

107. V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 CSP dovolací súd považuje za potrebné opakovane zdôrazniť, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zároveň dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbená tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa ust. § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné aj pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky hypotetické, prípadne akademické.

108. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. februára 2010).

109. Z vyššie uvedeného vyplýva rozsah i obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnemu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, nakoľko je dovolací súd viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnú otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny názor na jej riešenie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1409 s.).

110. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

111. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky alebo dotknutej judikatúry dovolateľom, dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str.1382).

112. Dovolateľ v súvislosti s tvrdeným odklonom odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/47/2017

zo dňa 23.03.2018 so zvýrazneným záverom, že leasingovú zmluvu, ktorá je trojstranným vzťahom, ktorý v sebe zahŕňa aj financujúcu stranu, je možné dojednať len ako nepomenovanú zmluvu. Ďalšie dovolateľom spomenuté súdne rozhodnutia (Najvyššieho súdu ČR, Krajského súdu v Prešove) neboli rozhodnutiami dovolacieho súdu, teda nespĺňali podmienku ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd k dovolateľom uvádzanému rozhodnutiu najvyššieho súdu a k jeho aplikácii na dané konanie uvádza, že pri vymedzení dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP nepostačuje označenie jednotlivých súdnych rozhodnutí (často aj nesúvisiacich s predmetom sporu), ale je povinnosťou dovolateľa zo zákonných ustanovení, prípadne z judikatúry, určiť právny záver, ktorého (ne)správnosť v súvislosti s právnymi závermi odvolacieho súdu má preskúmať dovolací súd. Uvedené kritérium otázky 5/ a 6/ nastolené dovolateľom nespĺňajú.

113. Pokiaľ ide o otázku 5/ formulovanú dovolateľom: „Bez ohľadu na to, aké je správne zodpovedanie predchádzajúcich nastolených právnych otázok, v prípade ak dôjde k predčasnému ukončeniu leasingovej zmluvy, majú sa uplatniť ustanovenia o bezdôvodnom obohatení na právny vzťah založený leasingovou zmluvou, ktorá bola ukončená a má dôjsť k vysporiadaniu vzájomných nárokov medzi zmluvnými stranami v zmysle zásad a ustanovení upravujúcich bezdôvodné obohatenie podľa ust. § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka, a akým spôsobom?“, tak dovolateľ k tejto otázke vôbec nevymedzil, v čom má spočívať odklon napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu od uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/47/2017. V tomto rozhodnutí dovolací súd odmietol ako neprípustné, a teda bez akéhokoľvek dovolacieho prieskumu, dovolanie žalovaného leasingového nájomcu proti rozhodnutiu vyhovujúcemu žalobe zo strany leasingového prenajímateľa o náhradu škody na jeho majetku v súvislosti s mimoriadnym ukončením leasingovej zmluvy z dôvodu krádeže predmetu leasingu. Nie je pritom korektná a ani presná citácia na strane 13 a 14 dovolania z tohto uznesenia dovolacieho súdu, keďže nešlo o jeho závery, ale o (naviac dovolateľom modifikované) konštatovanie z ods. 8. ohľadom podstatného obsahu rozsudku odvolacieho súdu (Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 16Cob/333/2015). Žalobca v tomto ohľade teda nespĺnil náležitosti vyžadované ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP.

Aj keď dovolací súd pripúšťa, že poznajúc vlastnú judikatúru, z hľadiska úpravy prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ nie je povinný označiť všetky ku konkrétnej veci sa vzťahujúce rozhodnutia najvyššieho súdu spadajúce pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, pokiaľ však niektoré z rozhodnutí označí, potom dôvody k nemu dovolateľom uvedené, musia spĺňať kritériá podľa ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP, čo sa v danom prípade nestalo. Naviac tvrdenie dovolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci tým, že odvolací súd ust. § 451 ods. 1 OZ a § 457 OZ nesprávne interpretoval, dovolateľ viaže na ním predkladaný vlastný náhľad na skutkový stav vo veci (podľa dovolateľa odvolací súd nezohľadnil, že vrátil žalovanému predmet leasingu prakticky v stave, v akom ho prevzal, že žalobca nemohol predmet leasingu riadne užívať). Z napadnutého rozhodnutia však takého skutkové zistenia a závery nevyplývajú, pričom odvolací súd, aplikujúc aj právnu úpravu o bezdôvodnom obohatení (§ 451 a nasl. OZ) žalobu zamietol tiež z dôvodu nepreukázania, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, a to v rozsahu žalobcom uplatňovaného peňažného nároku. Ide teda o prípad, keď dovolateľ tvrdí, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, preto nejde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnomu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Celkom jasne to vyplýva zo samotným dovolateľom zvýraznenej záverečnej časti dovolacej argumentácie, „že ak by súd rovnako zohľadnil uvedené skutočnosti, ktoré žalobca v konaní preukázal, nedospel by k právnomu záveru, že v prípade vydania bezdôvodného obohatenia vo výške zaplatených súm leasingových splátok, by žalobca užíval predmet leasingu bezplatne, čo by naopak zakladalo bezdôvodné obohatenie“. Pokiaľ napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nedáva žiadne odpovede vychádzajúce z dovolateľom formulovaného predpokladu zisťovania skutkového stavu a pokiaľ sa

uvedená argumentácia, a teda aj položená dovolacia otázka 5/, má týkať prehodnocovania aj skutkového stavu, tak uvedené sa vymyká prípustnému dovolaciemu prieskumu. V tejto časti teda dovolateľ nesplnil kritériá pre prípustne uplatnené dovolacie dôvody v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, čím boli naplnené podmienky odmietnutia dovolania v zmysle § 447 písm. f) CSP.

114. Pokiaľ ide o poslednú z dovolateľom položených otázok 6/ „Aké právne normy je nutné aplikovať pri posúdení právnej podstaty finančného leasingu v rámci právneho vzťahu medzi zmluvnými stranami založenými zmluvou o finančnom leasingu?“, ide podľa dovolacieho súdu o otázku formulovanú len teoreticky, no najmä zo strany dovolateľa zostalo bez náležitého vysvetlenia (§ 432 ods. 2 CSP), ako položená otázka súvisí s nesprávnym právnym posúdením veci. Zo spisu a napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu totiž vyplýva, čo po celú dobu konania pred súdmi nižších inštancií medzi stranami nebolo sporné, že leasingovú zmluvu uzavreli ako inomínatnu, s výslovným odkazom v úvode zmluvy na ust. § 269 ods. 2 ObZ a takto bola posudzovaná i v napadnutom rozsudku, pričom oba súdy nižších inštancií vychádzali primárne z dispozitívnej úpravy vzťahov medzi stranami podľa zmluvy a všeobecných podmienok leasingu ako jej súčasti. V rozpore s tým, a ako nie zrozumiteľný, sa potom javí názor dovolateľa, ním zvýraznený, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil aj tým, „že na posúdenie otázky nároku z titulu bezdôvodného obohatenia neaplikoval ustanovenie § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka na predmetný záväzkový právny vzťah, na základe ktorého bol právny vzťah medzi zmluvnými stranami založený“. V čom mal spočívať tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k otázke 6/ dovolateľ nezdôvodnil, avšak aj k tejto otázke vychádzal v podstate rovnako ako pri otázke 5/ z vlastnej premisy, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili. Preto ani v tejto časti neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP a došlo k naplneniu podmienok pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

115. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ani jedna zo žalobcom formulovaných námietok/otázok 3/ až 6/ nespĺňala kritériá prípustných dovolacích dôvodov podľa ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. a), resp. písm. b) CSP a tento záver, v spojení s konštatovaním o prípustnosti avšak nedôvodnosti dovolania vo vzťahu k dovolacím otázkam 1/ a 2/ vo výsledku viedol dovolací súd k zamietnutiu dovolania podľa ust. § 448 CSP (dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné).

116. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd zamietol dovolanie žalobcu ako v časti nedôvodné (§ 448 CSP) a vo zvyšnej časti konštatoval dôvody na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť [§ 447 písm. cc) a f) CSP], je neopodstatnený tiež návrh žalobcu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/616/2015).

117. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd za aplikácie ust. § 453 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal v konaní úspech, priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania. Z ust. § 262 ods. 2 CSP vyplýva, že o výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

118. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.